

KENDİ DİLİNDEN

VALİ RECEP YAZICIOĞLU

KENDİ DİLİNDEN

VALİ RECEP YAZICIOĞLU

MUHAMMET NEGİZ

OCAK-2021

Merhum Vali Recep Yazıcıoğlu'nun Denizli Valiliği'ne atanmasından 2 ay sonra ve vefatından 5 ay önce katıldığı, Aydın Ay TV'de Sn. Musa İlhan ile gerçekleştirdiği söyleşi, Muhammet Negiz tarafından çözümlenmiş, dipnotlar ve görsellerle zenginleştirilerek okurların ve araştırmacıların istifadesine sunulmuştur. Yararlı olması dileğiyle.

İÇİNDEKİLER

Merhum Recep Yazıcıoğlu'nun
Alaca Kaymakamlığı Yaptığı Yıllar

MUSA İLHAN İLE RECEP YAZICIOĞLU SÖYLEŞİSİ[1]

I.BÖLÜM

Musa İlhan: Hayırlı akşamlar, değerli Aydınlılar! Bir Mercek programıyla yine bu akşam karşınızdayız[2]. Biliyorsunuz, ***Mercek programı***, sizin sesiniz… Mercek programı, düşüncenizdir…

Değerli hemşerilerim! 2 aydan beri, sizlerin düşüncelerini, sizlerin problemlerini… Burada hemdert olmaya gayret ettik… Eğitim sorunlarını aldık. İlköğretim okullarını, genel liseleri, meslek liseleri, Çıraklık Eğitim Merkezi'ni ve üniversite başarısında okulların rollerini gündeme getirdik ve sizlere yardımcı olmaya gayret ettik.

---

[1] Merhum Vali Recep Yazıcıoğlu'nun Denizli Valiliğine atanmasından 2 ay sonra, Aydın'daki Ay TV'de Sayın Musa İlhan ile gerçekleşen bu söyleşi, 2003 yılının Nisan ayına tekabül ediyor… Bu tarihten yaklaşık 5 ay sonra, 8 Eylül 2003'te yaşanan kaza haberi ise ülkeyi yasa boğuyor… Sayın Valiyi rahmetle anıyorum. Muhammet Negiz, mnergiz@live.com.

[2] Kanalın ismi ekteki köşe yazısına göre değişmiştir: AY- TV DEN...tv DEN'E…
http://www.aydindenge.com.tr/guncel/21/04/2017/ay-tv-dentv-dene

Efendim! Mercek, sizin düşüncenizdir. Mercek, sizin fikirlerinizin burada yansıtılmasıdır ve sizin sorunlarınızın çözümüdür. Bu akşam, bizleri evlerinize misafir ettiğiniz için çok çok ediyoruz. Tekrar hayırlı akşamlar diliyorum.

Efendim, Mercek'in bu akşamki konuğu, hepinizin yakinen tanıdığı, Aydın'ımızın, Türkiye'mizin çok yakinen tanıdığı Sayın Valimiz Recep Yazıcıoğlu. Bu akşamki konuğumuz… Sayın Valimiz, bu akşam sizlere düşüncelerini anlatacak… Mülkiye'de yapılanları, eksiklikleri ve yaptıklarını anlatacak ve sizlerin soruları olursa, onlara cevap verecekler… Programımız boyunca, biliyorsunuz, ekranın sağ alt köşesinde telefon numaralarımız var. Bu numaralarımızı ararsanız, Sayın Valimize sorularınız olabilir… Biz, sorularınızı Sayın Valimize aktaracağız efendim…

Efendim! Sayın Valimiz, daha önce Aydın'da da görev yaptı biliyorsunuz… Şu anda Denizli Valisi kendileri… Ben kendilerine ***"hoş geldiniz"*** diyorum, şeref verdiniz.

Recep Yazıcıoğlu: Hoş bulduk.

Musa İlhan: Bizleri kırmadılar, teşrif buyurdular. Kendilerine çok çok teşekkür ediyoruz.

Sayın Valim! Şeyh Edebali'nin dediği bir söz var… Diyor ki Şeyh Edebali**; "İnsanlar vardır, şafak vakti doğarlar, akşam ezanında ölürler*. Kendi ömürlerini tamamlayıp ebedi âleme göç ederler. Bunların büyük çoğunluğu, hayata ve topluma dair önemli bir iz bırakmadan unutulup giderler. Ama bazı insanlar vardır ki, yaptıkları, yaşadıkları ve yaşattıkları, yazdıklarıyla toplumda iz bırakırlar, hatırlanırlar, aranırlar."***

Siz, toplumda iz bıraktınız. Hep hatırlanıyorsunuz, hep aranıyorsunuz. Sizlere teşekkür ediyoruz.

Sayın Valim! Aranan ve hatırlanan bir Valimiz olarak, kendinizi… Gerçi, Aydınlılar sizi tanıyor ama… Bir de sizin ağzınızdan dinleyelim… Kendinizi kısaca tanıtır mısınız, efendim?

Buyrun…

RECEP YAZICIOĞLU'NUN KISA ÖZGEÇMİŞİ

Recep Yazıcıoğlu: Kırk yıllık Aydınlıyız… Aslen, Trabzon... Sürmene-Köprübaşı Yılmazlar Köyü… Ama ilkokul son sınıfta Milas'a geldik. Babam Milas Müftüsüydü. Orada, 10 yıl kaldık. Sonra 1962'de Söke'ye geldik. Babam, Söke Müftüsü oldu. Biz, liseyi Aydın'da bitirdik. O zaman, Milas'tan gidip geliyordum. O Çine dağlarında… O Gökbel yollarında… O virajlardan dolanarak giderdik… 6-7 saatte giderdik… O, Aydın'ın garajı vardı… Eski garaj… O derenin kenarında…

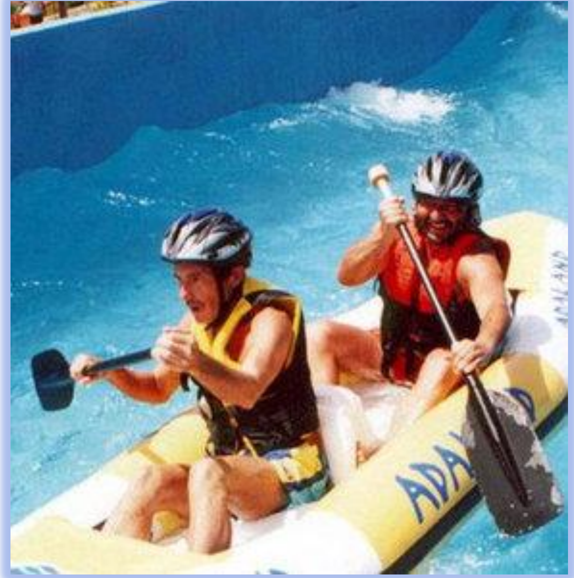
Sonra, Hukuk Fakültesini 1968'de bitirdik. Turgut Eğilmez… Aydın Valisi… O'nun yanında Maiyet Memuru olarak başladık. Sonra Bozdoğan'da Kaymakam Vekilliği yaptık staj döneminde… Ondan sonra, 16 yıllık kaymakamlıktan sonra... İşte 5,5 yıl Tokat Valiliği… Tokat'tan Aydın'a tayinimiz çıktı… 2 yıl Aydın Valiliği… O zaman kısa sürdü... Bana göre, kısa… Ondan sonra da işte fazla değil, 9 yıl… 9. yıla girmiştik… Erzincan… 3,5 yıl merkez valiliği… İşte 2

aya yakın bir süredir Denizli Valiliği… Bölgeye gelmek… Aydın, Denizli, İzmir… Yani, bu bölge bir bütün… Bir uygarlıklar vadisi… Bölgeye gelmekten sevinçliyim. Çünkü annem, kardeşlerim Söke'de… Daha önce çalıştığımız, ikinci memleketimiz ki birincisinden daha fazla kaldığımız bir memleket… 40 yıldır buradayız… İnsanın kaldığı yer onun memleketi olur… Dolayısıyla, kendi memleketimize komşu… Kendi bölgemize, kendi memleketimize gelmiş gibi, bu yönüyle de sevindim yani… Denizli işi… Buraya yakın olması, annem-kardeşlerime yakın olması, Aydın'ın bitişiği olması, benim için ayrıca bir mutluluk vesilesidir.

DOĞA SPORLARI

Musa İlhan: Teşekkür ederim, efendim. Sağ olun.

Sayın Valim, bahsettiğiniz gibi değişik illerde valilik yaptınız… Tokat'ta, Aydın'da, Erzincan'da… Şimdi de Denizli'de… Fakat her valilik yaptığınız yerlerde, hep değişiklikler yaptınız. Hep sizi farklı yönleriyle tanıdık. Örneğin; Erzincan'da sizi Fırat nehrinde rafting yaparken gördük… Tokat'ta yine çok farklı uygulamalarınız oldu… Denizli'ye geldiniz… Pamukkale'de sizi paraşütle atlarken gördük… Tavas-Bozdağ'da sizi kayak yaparken gördük… Ve inşallah, önümüzdeki günlerde de Menderes nehrinde rafting yaparken göreceğiz herhalde, değil mi efendim? (Gülüyor…)

(Recep Yazıcıoğlu gülüyor…)

Peki, Sayın Valim… Sizin bu kadar keskin çıkışlarınız var. Umuyorum… Yani, hedefiniz mutlaka mesajlar vermektir. Sportmen valisiniz ama onun da ötesinde herhalde topluma vermek istediğiniz mesajlar var… Efendim… Bu enerjiyi… Allah daha da uzun ömür versin… Allah daha da ziyade etsin… Bu kadar enerjiyi nasıl buluyorsunuz, Sayın Valim?

Buyrun...

VALİNİN ENERJİSİNİN SIRRI

Recep Yazıcıoğlu: Şimdi… Tabii, bizim aslında öyle fazladan bir enerjimiz yok… Aslında herkesin, sade vatandaşın da sahip olduğu bir enerjidir bu…

Ama nedir?

Doğa ile barışık olduk, bir… Ben suyu çok sevdim, iki… Suyla boğuşmak, çok hoş bir şey… Ama bu yalnız hobi olarak benim şahsi tercihimin ötesinde, bir de bu anlamda… Yani, toplumda böyle bir eğilimin, böyle bir yaşantının yaygınlaşmasını da istedim. Yani, istiyorum ki, insanlar doğa ile buluşsun, doğa ile birleşsin. Doğa sporları ile… Yalnız spor yaparak, sağlıklı beslenerek, sağlıklı bir nesil, sağlıklı bir yapı olsun, çıksın ortaya… Onun için, dediğim gibi, birçok amacı var bunun… Çünkü bu şöyledir… Yani, bardak hani ***"dolu-boş"*** denir ya…

Musa İlhan: Evet…

Recep Yazıcıoğlu: Şimdi, mesela, bardağın boş kısmını gören diyor ki, ***"Bu adam, Erzincan'da… Nedir böyle? Mayolar içinde, sularla uğraşıyor? İşte… Uçuyor… Dağlara çıkıyor… Bilmem rafting yapıyor… Vesaire… Bu adamın işi gücü yok mu ya? Bu ne biçim iştir?"*** falan diye… Bu, bardağın boş kısmıdır…

DOĞU'NUN TANITIMINDA SPOR

Dolu kısmını gören de… Der… Mesela, çok ilginçtir. Deniz Baykal, o zaman genel başkan… Biz de havaalanında ***"merhaba"*** dedik. ***"Su kayağına devam et."*** dedi bana… Böyle ayaküstü…

"Niye?" dedim… "***Yav"*** dedi… ***"Doğu deyince, tank, top, kan, gözyaşı, terör…"***

"Sen" dedi, ***"Bu görüntülerle, Doğu'yu sevimli, daha sıcak ve yaşanabilir bir yöre olduğunu gösteriyorsun."***

"Demek ki" dedim, ***"siz işin bu boyutunu gördünüz."***

Şimdi, evet işin bir de bu boyutu vardı... Yani, doğa sporları, dağ turizmi, sağlık, bölgenin tanıtımı… İşte… Terörle mücadele… Yani, birçok şeyi bir arada görmek mümkün…

TOKAT VALİLİĞİ DÖNEMİ

Şimdi de Denizli'ye geldik… Bunu Tokat'ta da yapıyordum… Çünkü Tokat'ın tanıtımı… Tokat'ın adını, sanını kimse bilmezdi… Turhal bilinirdi… *Turhal Şeker Fabrikası*… Tokat da, Turhal'ın yanında böyle küçülmüş kalmış bir yer… Gittik ki, iki gün sonra Bakan geldi.. Dedik ki, ***"Bu Bakan'a nerede yemek vereceğiz?"***

Dediler; ***"Cimcim'in meyhanesinde…"***

-"Ulan, bu Cimcim'in meyhanesinden başka bir şey yok mu!"

"Yok" dediler, ***"Orası var."***

-"Peki, nerede yatıracağız?"

Dediler; ***"Turhal Şeker Fabrikası'nda…"***

-"Ulan, burası… Her şeyi Turhal'a mı taşıyacağız? Burası nasıl bir vilayet?"

Yani, böyle başladık… Sonra, tabii sosyal altyapılar… Oradaki oteller… Sosyal tesisler falan oldu… Almus Gölü… Gene, orada su aktiviteleri… Bütün bunlar, Tokat'ın hem ülke genelinde tanıtımında… Dikkatlerin oraya çekilmesinde… Bir de tabii pilot uygulamanın yapılmasında… Çok önemli birer araç, birer vesile, birer yöntem oldu.

REKLAM

Bilirsiniz, bugün reklam, bütün dünyada… Her şey, reklam üzerine kuruldu… Şehirler, kasabalar, köyler… Festivaller yaparlar… Yayınlar, posterler vesaire… Hep kendilerini tanıtmak ve pazarlamak içindir. Ve şimdi bunu parayla yapmaya kalksan olmaz. Ama bu aktivitelerle, bir de bakıyorsunuz televizyonda sizin iliniz yarım saat, bir saat yer alıyor. Bunu parayla, pulla yapsanız… Şehri satsanız, finansa edemezsiniz. Yani, işin bir de reklam boyutu var.

Bazıları der ki, ***“Bu, kendi reklamını yapıyor…”***

Şimdi bu iş… ***“Kendi reklamını yapıyor… Şehrin reklamını yapıyor...”*** Bu, bir bütündür. Yani, bu birbirinden kopmaz. Sonra insanlar, sende bir şey ummasa, seninle uğraşmazlar zaten. Biz herhalde basına, bunun karşılığını ödeyerek yapamayız ki… Bu, bizde mümkün değil zaten… Sistem, müsait değil ona… Demek ki, insanlar ilginç bir olay gördüler… Ve kamuoyunun ilgileneceği bir pozisyon yakaladılar… Dolayısıyla, sana ekranlarını açtılar… Bundan herkes istifade etti. Bir gün Aydın’da bayan bir öğretmen… Yine kızı da öğretmen… Erzincan’a geldi…

“Efendim, benim kızımı... “ dedi... İngilizce hocası kızı… ***“Evin dibinde bir yere…”*** dedi.

“Niye?” dedim…

“E, burda sokağa çıkılıyor mu?” dedi.

Dedim, ***“Ya, ne demek? Burası dağ başı mı?”*** dedim yav!

“Yav!” dedi, ***“ben garaja taşındım, çocuğumun tayini çıkınca… Şoförlere sordum… Muavinlere sordum… Dediler ki, ‘Yollar böyle kesiliyor… Böyle biçiliyor…’”***

“Ben” dedi, ***“param olmadığı halde uçakla geldim. Korktum karayoluyla gelmeye… Burada sokağa çıkılmıyor zannediyorum ben.”*** dedi.

“Sen” dedim, ***“bir hafta sonra gel bana…”***

Neyse bir hafta sonra geldi…

“Yav” dedi, ***“burda”*** dedi, ***“böyle bir şey yokmuş.”***

“Burası…” dedim, ***“böyle tabii…”***

Yani, uzaktan “terkedilmiş, tamamen perişan vaziyette” görünüyor ama siz onu, o yönüyle yaşanabilir bir yer olacağını da göstermeye çalışıyorsunuz. Bu, Doğu’nun bir sorunuydu. Yani, belki biraz geniş oldu cevap ama bu az-çok spekülе edilen bir konu olduğu için böyle bir açıklama fırsatı da çıkmış oldu.

Musa İlhan: Peki, teşekkür ederim efendim.

Sayın Valim, siz aynı zamanda bir eğitim sevdalısısınız. Aydında da… Ben, o dönemde Gazipaşa Ortaokulu’nda müdür yardımcısı olarak görev yapıyordum. Gerçekten, çok büyük atılımlar başlattınız. Her okulun yanında bir ek bina… Müstakil binalar yapılması noktasında gayretleriniz oldu. Sizden sonra gelen valilerimiz, aynı şekilde devam ettirdiler. Gerçekten bugün Aydın, eğitim seviyesi açısından Türkiye’nin en önde gelen illerinin başında geliyor. Yani, bazen 1., bazen 2., bazen 3. sıralarda… Bu konuda gayretleriniz var… Fakat her şeyden farklı olarak sizin yaklaşımınız çok farklı…

KAMU HİZMETLERİNE İLİŞKİN ESASLAR GENELGESİ

Örneğin, Denizli’ye geldiniz. Ve hemen Denizli’de… Hemen şurada… (Bir kitapçığa uzanıyor…) Bizim temin ettiğimiz… **Kamu Hizmetlerine İlişkin Esaslar Genelgesi’**ni yayınladınız. Bunun yanında… Umuma açık ve açılması izne tabi yerlere ilişkin yönergeler hazırladınız. Bunu bütün

yetkililere gönderdiniz. Artı… Diyorsunuz ki; ***“Devletin kapısının yanında, görevlilerin kalplerinin de kapılarının vatandaşa açık olması lazım.”*** Yani, sadece devletin kapının açık olması yetmez! Görevlilerin kalplerinin kapısı da vatandaşa açık olacak! Ve bürokratik kültürden vatandaş odaklı kamu hizmetine yöneliyorsunuz, Sayın Valim…

Bunları biraz açıklar mısınız?

Buyrun…

Recep Yazıcıoğlu: Şimdi tabii… Aydın'da da tanışırken önce bir ***"merhaba!"*** demiştik, hatırlarsanız. Tüm kamu görevlilerini, yardımcı personel dâhil hepsini gruplar halinde toplayarak… Şimdi de, Denizli'de, şu ana kadar 12 bin kamu görevlisi, 500 kişilik gruplar halinde, 12 bin kişi ile beraber olduk. Aşağı-yukarı her gün, bir buçuk saat… Mesainin bitimine yarım saat kala, daire kapanıyor… Tüm personel…

Niye tüm personel?

Çünkü merhaba, kapıdaki personel ile başlıyorsun. Dolayısıyla o da önemli… Hatta çok önemli! Çünkü ilk önce… Eğer oradan olumsuzluk başlarsa; o, hep devam ediyor… Yani, dairenin içinde… Kapıdaki olumsuzluk, hep devam eder… Dolayısıyla, o bir buçuk saat içinde… Bu bahsettiğiniz şeyleri… Örnek olaylarla… Başımızdan geçen, kitaplarda yazılan… İşte, orda neyi anlatıyoruz? Aydın'da da anlattığımız gibi… Tokat'ta da hep aynı şey olmuştur…

BÜROKRASİ HASTALIĞI

"Bürokrasi hastalığı"nı anlatıyoruz… ***"Tükenmişlik hastalığı"***nı…

Bürokrasi hastalığı… İşte… Olumsuzluktan keyif alma, işi yokuşa sürme… Bunun bir kompleksten kaynaklandığını, aşağılık duygusundan geldiğini, hâlbuki işi görmekten zevk almamız gerektiğini, işi yokuşa sürmekten zevk alan kişinin bürokrasi hastalığına yakalanmış olduğunu… İşte, ***ibrikçibaşı*** örneğini veriyoruz[3]…

Malum işte…

"Birinciyi bırak, üçüncüyü al" falan… İbrikçibaşı olmamız gerektiğini… Hatta Aydın'dan da misaller veririm… İşte… Gideriz… Zamanında burada yetkili birisi… Ceketini düğmeliyor, hastaneye gidiyor… Kapıda yazıyor; ***"Danışma"...*** Ama onu, ***"Danışma!"*** diye alıyor şimdi…

Danışma mı? "***Danışma!"*** mı?

Adam danışıyor, oradaki adama… Adam da, o zaman, telefonla konuşuyor…

-Falan doktor burada mı?

---

[3] Görsel kaynak: Osmanlı,Silahtar Ağa ve İbrikçibaşı Gravürü,Bakır Bas

https://www.peramezat.com/urun/osmanli-silahtar-aga-ve-ibrikcib

-Görmüyor musun? Telefonla konuşuyorum!

-Yav bunu söyleyinceye kadar, *“var”* veya *“yok”* diyebilirdin!

-Konuşmak mecburiyetinden değilim!

Şimdi, adam… Herhalde büyük bir operasyon var… Onu yönetiyor yani… Oraya da yazıyor; ***“Danışma”...*** Ama o, ***“Danışma!”*** diye anlamış onu…

Yani, bu ve benzeri tavır ve davranışları vurarak, kırarak, dökerek nasıl halledeceksin? Cart-curtla, zart-zurtla olur mu? Ben diyorum ki dünkü topladığımız arkadaşlara; ***“Ben, kırıp dökmeye gelmedim!”***

Yani, fil züccaciye dükkânına girdi… Ne yapar? Ne faydası olur, orayı altını üstüne getirdikten sonra? Şimdi, bazı vaatler işte… ***“Tebdili kıyafet geziyor”*** şudur, budur… Ben bunları duyunca, gülüyorum. Diyorum ki, ***“Ben, insanları suçüstü yakalamaya… Ondan sonra, terörist gibi muamele etmeye değil… Kırıp dökmeye değil… İkna etmeye, gönülden yakalamaya… Bu marifet-iltifat meselesi…”***

Diyorum ki, ***“Bugün eşinizden bile marifet bekliyorsanız, iltifat edeceksiniz. Çocuğunuzdan marifet bekliyorsanız, iltifat edeceksiniz. Çalıştığınız insanlardan marifet bekliyorsanız, iltifat edeceksiniz! Yoksa kırıp dökerek… Onları muaheze ederek… Veya işte… Onların üzerine yüklenerek… Veyahut da otoriter bir anlayışla… Bu iş olmaz!”***

“İşte, belirli konularda… Bu davranışlarda… Sıcak bir ilişkiyi... Halkla ilişkilerde duyarlılığı… Sıcak bir ortamı nasıl yakalayabiliriz?” diye… Bu bir buçuk saatlik seminerlerde… Konferanslarda… Neyse… İşte, bugün yine… Öğretmenlerle beraberdik. Şimdi 12 bin kişi, kamu görevlisi bitti. Şimdi, 5 bin kişiyi… Merkezdeki öğretmen… Bugün ikinci 500 kişiydi… Yine… 16:30-18:00 arasında onlarla beraber olduk… Ve 18:00’de geldik sizin programa…

Siz de bir aydır bana ***“gel”*** dediniz ama işte yeni geldiğimiz için ancak fırsat yakalayabildik. Bu gecikme için de beni bağışlayın ama bizi sevgili Aydınlılarla, hemşerilerimle buluşturduğunuz için de teşekkür ediyorum.

Musa İlhan: Efendim, ben teşekkür ederim. Gerçekten biz, sizin bu programımıza katılmanızı özellikle bekledik ve ben kalben istedim. Ve Aydınlı hemşerilerimizden de ***“Yav, hocam! Programınız çok izlenen bir program Aydın’da… Yav Recep Bey’i, sayın Valimizi getiremez misiniz? Artık biz onu yakında, büyük televizyonlarda… İşte Show’da, ATV’de… Değişik kanallarda izliyoruz. Bir de Ay TV’de izleyelim”*** falan… Ben de biraz, bizim izleyenlerimizin etkisiyle ve sizi de yakinen tanıdığım için… Sağ olun… Davet ettik, kırmadınız.

Recep Yazıcıoğlu: Estağfurullah…

Musa İlhan: Sayın Valim, kitabınızı şöyle bir karıştırdım da… Vatandaşı tanımlıyorsunuz… Ve diyorsunuz ki; ***“Devlet Kapısı olarak gördüğü kamu kurum ve kuruluşlarında güler yüzle karşılayacaksınız.”*** diyorsunuz vatandaşı, bürokrata. ***“Problemlerin çözümü için her türlü kanuni çareye başvurulacak. Eğer çözülemiyorsa, neden çözülemediği kendisine izah edilecek ve çözülebilmesi için yapılması gereken hususlar, vatandaşlara anlatılacaktır.***

'Bugün git, yarın gel' şeklindeki bir davranışa ve gereksiz yere vatandaşı zora sokacak muamelelere kesinlikle yer verilmeyecek."

Tabii, pek çok daha güzel şeyler var…

Şimdi efendim, ülkemizde… Sizin her toplantıda ve tüm televizyon konuşmalarınızı takip ettiğimizde… Türkiye'nin gerçeği de bu… Bir "***bürokrat hastalığı"*** var Türkiye'de… Yani, yapmamaya dayalı… Yapılmamaya dayalı… Önlemeye dayalı… Yapmaya değil!

Sizin de en fazla üzerinde durduğunuz konu… Benim izlediğim kadar bu…

Türkiye'de yıllardır pek çok buhranlar vardır, sıkıntılar vardır... Ekonomik sıkıntılar vardır… Yetişmiş insan sıkıntıları vardır… Bürokrasi sıkıntısı vardır… Bürokrat sıkıntısı vardır… Bürokratı kolay kolay kimse korkutamaz. Ancak, ***"oy"***, bürokratı korkutur. Bir de… İşin üzerine… Hani kitabın orta yerinden -tabiri caizse- gitmek ve konuşmak suretiyle bürokrat biraz çekinir…

Sayın Valim… Bu bürokrasiyi biz yaratmadık mı? Bu bürokrasiyi biz hazırlamadık mı? Bürokrasi konusunda… Her zaman olduğunuz gibi… Lütfen biraz açar mısınız?

Buyrun…

Recep Yazıcıoğlu: Şimdi… Tabii… Bu ***bileşik kap sistemi***dir… Yani, çok haklısınız. Bürokratı halktan ayırmak… Halkı bürokrattan ayırmak… Tüm faturayı bürokrasiye çıkartmak… Veya halka çıkartmak… Veya siyasetçiye çıkartmak…

Bizde bir kolaycılık vardır… İşte… Bürokrat, faturayı halka çıkartır… Halk, bürokrata/siyasetçiye çıkarır… Siyasetçi, bürokrata çıkartır… Dolayısıyla, iş ortada kalır! Hâlbuki herkesin dâhili vardır. Herkesin sorumluluğu vardır… Şimdi, bürokrasi hastalığı deyince… İşte, dedim ya… Olumsuzluktan, menfilikten ve itici ve soğuk davranmaktan keyif alma, haz alma… Bu da kişinin yapısından, kompleksinden, aşağılık duygusundan, yetişme tarzından kaynaklanır… Maalesef, biz çok itilen-kakılan bir kültürün ürünüyüz… O zaman, bir baltaya sap olunca, bilinçaltında/şuur altında işte böyle burnundan kıl aldırmama veyahut da engel çıkararak gizli bir tatmin ki insan farkında değil ve bunu bilerek yapmaz…

MEŞHUR İBRİKÇİBAŞI FIKRASI…

Hani… Osmanlı zamanında ibrikler sıralanmış… Bir, iki, üç, dört… Tuvaletler; bir, iki, üç, dört… Adam, perişan… Biri alıp bire dalacak… Oradaki görevli, diyor; "Birinciyi bırak, üçüncüyü al!"

Adamın tabi bunu tartışacak zamanı yok… Biri bırakıyor, üçü alıp üçe dalıyor… İşini bitirip çıktıktan sonra, ***"Ulan, nedir?"*** diyor ya… ***"Tuvalet, tuvalet… Desti, Desti… Ne olmuş?"*** diyor. ***"Birinciyi bırak! Üçüncüyü al!"***

"Akşama kadar burada bilmem ne kokusu dinliyoruz. Müsaade et de, bu kadar yetkimiz, bu kadar forsumuz olsun!" diyor.

Şimdi buna, **"ibrikçibaşı"** demişler… Yani, biz, az-çok hepimiz, birer ibrikçibaşıyız. Tamam, bu bazılarımızda vahimdir. Yani, had safhadadır. Bazılarında da hafif seyreder bu hastalık… Ama kişi hasta olduğunu bilmez. Yani, buradaki tehlikeli durum budur.

O zaman, bu nasıl düzelir?

İşte.. Eğitimle, ikna yolu ile inandırarak, örnek olaylar vererek... ***“Kendisine yapılmasını istemediğin şeyi, başkasına yapma!”*** ama kırıp dökerek değil…

Ben, yani, hep şunu diyorum bu toplantılarda da… Diyorum ki; ***“‘Tatlı dil, yılanı deliğinden çıkarır’ demiş atalarımız. Ne güzel bir laf! Demek ki, tatlı dil… Yani, insanları etkilemenin yolu… Tatlı dil… Ondan sonra, güler yüz… Gülmek insanın ömrünü uzatır ama kavga, stres… Ömrünü kısaltır! Ve şimdi biz devamlı kavga edersek, kendimize de zarar veririz…”***

Sonra, bu devletin tarifi de önemli… Şimdi, eğer bizim devlet… Kutsal devletse ki… Doğu kültüründe bu böyledir. Patron, devlet ise… E, bizim çalışanlar da patron sayılır, kutsal sayılır!

Ama devlet, demokratik devlet şeklinde bir hizmet örgütüyse, o zaman biz, hizmetkâr oluruz!

ATÇALI KEL MEHMET

1971

«ATÇALI KEL MEHMET»

Devlet Tiyatroları Altındağ Tiyatrosu'nda oynayan ilk tur oyunlarından «Atçalı Kel Mehmet»in temsilleri devam etmektedir. Orhan Asena'nın yazıdı oyunu Bozkurt Kuruç yönetmektedir. Ayrıca baş rol Atçalı'yı da Bozkurt Kuruç oynamaktadır. Resimde, Atçalı Kel Mehmet'in bir sahnesinde (soldan) Soner Ağın ve Bozkurt Kuruç görülmektedir.

Biliyorsunuz…

Atçalı Kel Mehmet, 1826 yılında buraya(Aydın) vali olur. O zaman, Aydın’a Denizli de bağlı… Muğla, İzmir… Hepsi buraya bağlı… Adam, bölge valisi gibi[4]…

[4] http://www.aydinatca.com/basinda-atca.html

E, malum… Adam, yanaşmadır… Kızını ister ağanın… (Ağa) vermez…

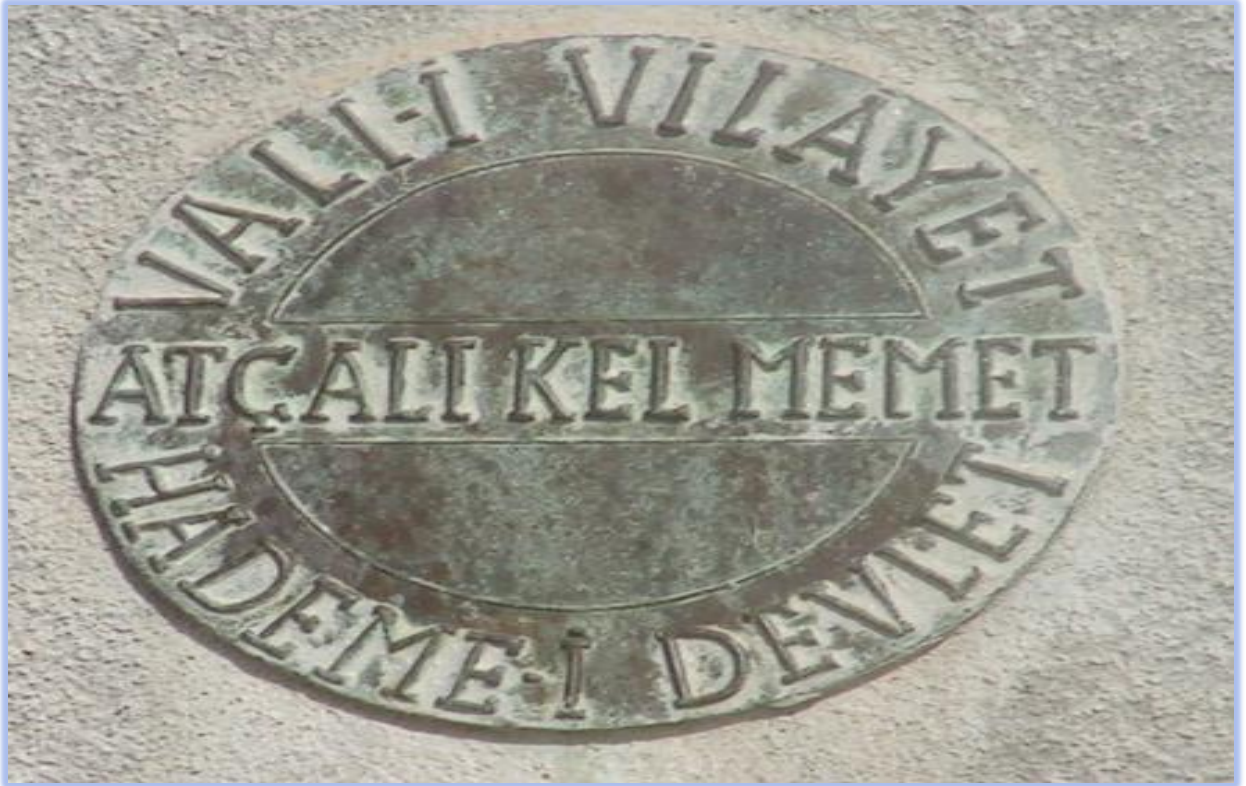
(Kızı) kaçırır, dağa çıkar… Sonra ordu toplar, gelir… Aydın'a vali olur… O dönemin tefessüh etmiş, 1826 yılı, bürokrasisi…

Çürümüş, bitmiş, tükenmiş, hantallaşmış bürokrasisinden bıkmış olan insanlar, bir serdengeçti bulmanın, bir kurtarıcı bulmanın fırsatını yakalarlar… Ve bir yıldan aşkın bir süre, burada, adaletle hükmeder.

İmzası ilginçtir[5]… Hani… Malum… Herkesin bildiği şey…

"Vali-i Vilayet, Hademe-i Devlet Atçalı Kel Mehmet"

"Hademe-i Devlet" ne demek? ***"Devletin hademesiyim"*** diyor, ***"hizmetçisiyim"*** diyor [6] .

E, şimdi biz… Güzel bir örnek var… Ben kendimden de örnek veririm şimdi… Çünkü kendimizden örnek vermezsek, o zaman çalışanlar diyor ki; ***"Ulan! Bu adam, her şeyin en güzeli bunda. Bizi beğenmiyor!"***

---

[5]https://tr.wikipedia.org/wiki/At%C3%A7al%C4%B1_Kel_Mehmet_Efe#/media/Dosya:Vali-i_Vilayet_Hademe-i_Devlet_At%C3%A7al%C4%B1_Kel_Memet.jpg

[6]Kaynak: https://www.aydinatca.com/upload/tmp/1535490144.jpg

O yüzden, önce kendi yaptığım yanlışlıklardan örnek vereyim ki, insanlar rahat etsin… Desin ki; ***"Her insan hata yapar…"*** Her insanın eksiği, gediği vardır. Ama mühim olan onu fark etmek ve bir daha yapmamaktır!

ALACA KAYMAKAMI YAZICIOĞLU VE BİR GURBETÇİNİN DERSİ

Ben, bu eksikliklerimi yaptım ama şimdi itiraf ediyorum ve onu yapmamaya çalışıyorum. Nedir?

Bir gün elleri ceplerinde bir adam… Alaca Kaymakamıyım… Langur lungur içeri girdi… ***"Çıkar ellerini cebinden!"*** dedim. ***"Ya, biz"*** dedi, ***"Almanya'da dairelere böyle gireriz!"***

"Ulan!" dedim, ***"Burası Almanya mı? Çıkar ellerini cebinden!"***

Sonra düşündüm… Adam diyor ki; ***"Almanya'da biz dairelere böyle gireriz…"*** Demek ki, Almanya'da çalışan memurlar..., Kamu görevlisi… Adamın eli kıçında mı, başında mı, bilmem neresinde mi, ona bakmıyor! Adam, yapacağı işe bakıyor! Ama biz işe değil; adamın şekline, şemaline, biçimine, tavrına bakıyoruz.

Niye?

Çünkü bizim sıkıntımız var! Almanya'da çalışan memurun sıkıntısı yok. Yani, o yapacağı işe bakıyor. Ama biz, önce vatandaşa askerlik yaptırıyoruz… Bir emir-komuta… Bir talim…

ZİYARETÇİ KARTLARI

Şimdi devlet dairelerine girmek de yasaklandı, biliyor musunuz?

İşte… X-ray cihazları… İşte… Kontroller… Bilmem ziyaretçi kartları***… "Ulan! Ziyaretçi kartı ne? Ben, mumya mıyım?"*** diyorum***. "Çıkartın!"*** diyorum, ***"Beni mi ziyarete gelecek bu millet? Bu ne biçim iş ya? En iyisi kapatalım!"*** diyorum, "***bu kapıları… Ne lüzum var, vatandaşın daireye girmesine!"***

E, o noktaya geldi sanki! Hâlbuki kapılar açıktı eskiden yav… Vatandaş, destursuz içeriye girerdi. Şimdi, giriyorsun…

-"Nerden geliyorsun?"

-"Nereye gidiyorsun?"

Lan nerden geleceğiz ya! Toplama kampı mı bura?

Yani, bu ve benzeri şeyleri anlatarak… Şimdi… Erzincan'a yeni gittim… Bir trafik arabası duruyor Vilayetin önünde… Ulan, birinci gün dedim; ***"Herhalde işi var bunun…"***

Ulan, ikinci günde duruyor! ***"Ne yapıyor"*** dedim, ***"bu?"***

"Niye duruyor burada?"

Dediler; ***"Seni bekliyor…"***

Niye?

"E, işte sen çıktığın zaman eskortluk yapacak…"

Kardeşim, gitsin işine ya! Ne eskortu ya? Ne eskortu kardeşim ya! Zaten milletin tepesi atıyor bu işlerden… Nedir bu? Ne faydası var?

Tabii… Bunlar ala iş… Saltanat… Hava-civa işleri… Bizim işte hep kompleksimizdir… Aşağılık duygumuzdur. ***"Ye kürküm! Ye!"*** hikâyesidir. Bunları anlatıyoruz yani…

DAVRANIŞ

Memurlara, nasıl doğal davranabileceğimizi… Kapımızın arkasına kadar, nasıl açık olması gerektiğini… Bu örnek olayları da anlatmak suretiyle… Onları ikna etmeye… Demin orda söylediğiniz gibi… Gönülden yakalamaya… Yani, kırıp-dökmeden, gönülden yakalamaya ve etkilemeye ve motive etmeye çalışıyoruz!

Belki en zor kısmı budur! En kolay kısmı, işte… Asarım! Keserim! Yok ederim! Ama o zaman herkesin başına bir bekçi mi dikeceksin! En iyi şey, insanları gönülden yakalamaktır.

Yani, Peygamber (S.A.V.), ne diyor?

"İnsanların en hayırlısı, insanlara hayırlı olandır!"

Şimdi bunlar… Bu ilkeler… İşte… Atasözleri… İşte… ***"Zorla güzellik olmaz!"***

Yani, zorla güzellik nasıl yapacaksın?

Musa İlhan: Marifet, iltifata tabidir…

Recep Yazıcıoğlu: Bitti! Yani, bütün bunlar… İşte… Keskin sirke, küpüne zarar verir… İşte… Öfke ile kalkan, zararla oturur…

E bugün… Bir ses… Bir kavga… Günde 10 sefer kavga… Geçen bir doktor diyor ki; ***"Yav"*** diyor.. ***"Vali, günde 10 kişi ile muhatap oluyor. Biz günde 100 kişi ile…"***

O zaman ben, 10 kişi ile kavga edeyim… Sen 100 kişi ile kavga et… 100 sefer hasta olursun! Bir fayda var mı sana? Kavga yerine… Bugün sana gelen insana tatlı dille söyle… Adamın tak tansiyonu düşüyor… Ama kavgaya kavga ile cevap ver… Sonunda yumruklaşmaya getirir işi… Demek ki bunun sonu yok! O zaman, hem kendine zarar vermemek için, hem de muhatabını memnun ve mutlu etmek için böyle davranmamız gerektiğini örnek olaylarla ve süsleyerek püsleyerek vatandaşa anlatıyoruz.

Şimdi biz, bir seminer yapacağız… Bütün birim amiri, kurum amiri, yardımcılar, şube müdürleri, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi var… 3 günlük bir program… Orada işte… Stres, vücut dili, konuşma teknikleri, halkla ilişkiler vesaire… Daha geniş çapta… Çünkü bu bir buçuk saatlik konferansla insanları etkilemek mümkün değil! Daha geniş bir seminer içinde… Memur davranışlarını ve onların memur problemlerini, bilim adamları ile birlikte bu seminerde bir program dâhilinde… Böyle bir proje ve programımız var…

Musa İlhan: Efendim, ben şöyle bir ilave yapabilir miyim? Şimdi… Türkiye'de daha önceki dönem… Artık inşallah bundan sonra olmaz. Temennimiz bu… Çalışan insanlar özellikle… Hep sorgulanır… Yani, demin bahsettiğiniz gibi, marifet iltifata tabidir. Çalışan insanlara değer vermek… Çalışan insanları ödüllendirmek… Taltif etmek…

NİYE YAPTIN?

Şimdi, 1960 ihtilalinde, bir okul müdürü anlatırlar… Kıssadan hisse diyelim… Okul müdürü, çok çalışkandır. Hiç masada oturmaz, koltuğunda oturmaz. Sürekli iş yapar… Akşama kadar dolaşır… Üretir… Ama sonuçta ihtilalden sonra, tutuklanır… Altı ay boyunca, adama hep şunu sorarlar: ***“Bunu niye yaptın? Şunu niye yaptın? Bunu niye yaptın?”***

Altı ayın sonunda beraat eder… Ve o çok çalışkan okul müdürü gider ve yerine koltuğundan kalkmayan bir müdür gelir… Etraftan müdürü tanıyanlar; ***“Ya Müdür Bey… Sen, hiç oturmazdın! Ne yapıyorsun?”***

“Valla kusura bakmayın!” der***… “Altı ay boyunca bana ‘niye yapmadın’ diye soran olmadı. Hep, ‘niye yaptın?’ diye sordular.”*** der…

Ne dersin Sayın Valim?

Recep Yazıcıoğlu: Şimdi… Bütün savunmalarımın altında şu cümle yazar… Buradayken de savundum… Mesela, hastanede, ***“Efendim, 2 milyarlık işi 100 milyarlık dilimler halinde yapmışsın!”***

Ulan! Yüz, yüz para geldi! Yüz, yüz verdik parayı! 2 milyar toptan gelmedi ki, onu parçalara bölelim! Savunmamızın sonunda diyoruz ki; “Bu memlekette ihmali mesuliyet yoktur, icrai mesuliyet vardır! Hiç kimseye ihmalden hesap sorulmaz ama icraattan hesap sorulur! Tabii sorulacak! Tabii icraat yapacağız! Tabii hesap vereceğiz! İşte en son benim davam, Yargıtay 4. Ceza Dairesi’nde bitti. Sonra, Yargıtay Genel Ceza Kurulu tarafından da onaylandı.

Neymiş efendim?

Birlikten bir milyar lira Vilayet Hizmet Destekleme Derneğine para yatırmışız. Festivalde kullanmışız o parayı… Festivalde de… ***“Niye derneği verdin?”*** diyor!

Ulan! Verdik de, yedik mi, içtik mi? Şekil unsuru olarak… E, tamam yapmayalım hiçbir şey o zaman! Hiçbir şey yapmayalım!

Paraları repoya yatıralım! ***“Repocu yönetici”*** olalım! Kimse bize, bir şey sormasın!

Ulan, bu paralar niye repoda durur?

Niye harcanmaz?

Niye hizmete dâhil olunmaz?

Böyle bir sual yoktur zaten!

-”Niye onu oraya verdin? Niye buraya?”

Vermeyelim, hiç bir yeri, bir yere!

Yani, maalesef Türkiye… Bu ***“Tantan”*** kafasıyla ülke… Bu ***“Tantan”*** döneminde de bir kanun çıktı… Yani, adım atsan… Hemen sorgu-sual… 40 tane müfettiş gitti bana… Ben Erzincan’dan ayrıldıktan sonra…

Ulan, Erzincan'da ne yaptık?

Erzincan'ı sattık mı?

40 tane müfettiş!

En tecrübeli olduğum zamanlarda, 40 tane müfettiş!

Yani, bizim bulunduğumuz zamanlarda… Bizim şeylerimiz hep Sayıştay tarafından, hep mülkiye müfettişleri tarafından incelenir…

Aynı konu… Tekrar tekrar… Tekrar tekrar… İlle bir şey çıkacak!

Giden müfettiş de diyor ki; "Biz, Yazıcıoğlu'nu susturmaya geldik!"

İşte buyrun kardeşim!

Velhasıl, bütün bunlar bizim için bir mazeret, bir şey olmamalı… Bunlar tabii ki olacak.. Türkiye'nin… Keşke olmasa… Keşke hak eden, hak ettiği yerde olsa… Ve çalışanlar hep ödüllendirilse... Ve böyle… Yani, çile çekmese… Ama çilesiz de iş olmaz! Yani, ben bundan şikâyetçi değilim.

Yani, bana niye 40 tane… Ulan, isterse 140 tane gelsin!

Ulan, kökü gelsin!

Ne olacakmış sanki?

(Boğazını göstererek) Buradan aşağı bir şey geçmedi mi? Boşver gitsin kardeşim yav!

Mahkûmiyet alsam ne yazar yani?

Usuli yönden… Yani, usul yönünden… Bilmem ne yönünden!

Bunlar, vız gelir, tırıs gider!

Musa İlhan: Sayın Valim, tabii… Kutluyorum sizi… Ama Türkiye'mize şöyle bir baktığımızda…

Gerek belediyeler noktasında… Gerek diğer idari kademeler noktasında…

Çalışan insanların başına mutlaka bir takım hadiseler gelir… Hep yaptığı işlerden dolayı sorular, değil mi efendim?

Yani, yapmamış olsaydı bu sorular olacak mıydı?

Recep Yazıcıoğlu: Dedim ya demin… Demin söyledik yani… Yapmamaktan iş gelmez…

Musa İlhan: Peki, efendim… Biz, ülkemizi muasır medeniyetler seviyesine çıkaracağız. Bunun için… Çıkarmak için de, çalışkan kadrolar yetiştireceğiz… Emek veren, fedakâr kadrolar yetiştireceğiz. Ve elini taşın altına koyan karolar yetiştireceğiz.

Peki… Herkes böyle sorgulanırsa… Herkese böyle niye yaptın denirse… Bu kadrolar, nasıl ortaya çıkacak Sayın Valim?

Recep Yazıcıoğlu: Hocam, çok haklısınız… Çünkü bu, insanlarda bir bıkkınlık, bir yorgunluk, bir de çekince getirir. Yani, insanlar böyle aktif olmaktan… Dinamik olmak yerine pasifliği tercih eder. Zaten, yapı olarak da risk almaktan biz pek haz duymayız.

Çünkü yetişme tarzımız… Eğitim/aile sistemimiz…

İşte, ***"köprüyü geçinceye kadar ayıya dayı"*** hikâyesi…

Aman!

Görme!

Karışma!

Bulaşma!

Görüşme!

Yani, bu kültürün ürünü olan insanlar da zaten risk pek almaz!

İşte… Risk alan… Ve bu konuda problemlerin üzerine giden insan sayısı da çok fazla olmaz… Onları da bıktırınca… Onları da yıldırınca…

Bu sefer bakıyorsunuz ki, ülke rölantide… Ve kaplumbağa hızıyla gidiyorsun!

Neden?

Ya kardeşim… Şimdi, hemen adamın eteği çekiliyor!

Ya kıskançlıklar devreye giriyor! Şimdi, deniyor ki… Carrara'nın[7] bir lafı var... ***"Haksız tenkit, gizli takdirdir"*** diyor. ***"Seni kıskanan, sana imrenenler var. Ölü köpeğe kimse tekme atmaz!"***

Ölü köpeğe niye tekme atacakmışsın?

Ben Erzincan depreminde… Tabii, olağanüstü tenkitler oldu o zaman… Ben hep bu şeye sığındım…

KURTARICI YOKTUR!

Çünkü insanlar… Olağanüstü beklentiler… Olağanüstü hayal kırıklığı yaratır!

Şimdi… Denizli'de de öyle… ***"Yav"*** diyorlar, ***"La bu adam, Denizli'yi kurtaracak!"***

"Yav'" diyorum, ***"Kurtarıcı yoktur! Siz kurtarıcı… Mehdi beklemek, zaten yanlış bir kültürümüzdür… Kurtarıcı, hepimiziz! Bütün çalışanlar! Halk! Hep beraber! Eğer bir kurtarma olacaksa, hep beraber olacak!"***

Yani… Recep Yazıcıoğlu tek… O zaman Türkiye'yi kurtarmak için dünyanın en kabiliyetli, en bilge adamına birkaç trilyon maaş vererek Türkiye'nin başına getirelim… Türkiye'yi kurtarsın! Öyle bir şey olabilir mi?

[7] Francesco Carrara, hukukçu.

Mümkün değil!

Yani, ***"bir elin nesi var?"*** denir. Böyle bir şey olabilir mi? Tabii, insanlar hemen fatura çıkarıyor, sizi bir serdengeçti olarak görüyor… Ama bir süre sonra da… Ki olması mümkün değil!

O zaman da diyor ki; ***"Bunda iş yokmuş!"*** diyor..

Çok beklenti… Çok hayal kırıklığı!

Onun için, ben yeni bir yere gitmekten hep korkmuşumdur.

Musa İlhan: Sayın Valim… Ben, çok teşekkür ediyorum… Aydın'da hemşerilerimiz sorularıyla katkıda bulunmaya başladılar… Bir hayli soru var… Ve sizlerle ilgili arkadaşlarımızın, hemşerilerimizin sözleri var…

Zaten biraz önce bahsetmiş olduğunuz o kurtarıcılar konusunu ben programın ikinci bölümünde, ***"Kurtarıcılardan bu ülkeyi nasıl kurtaracağız?"*** diye size ayrıca soracağım…

Şimdi… Sayın Nurşen Hanım, selamlarını saygılarını iletiyor… Başarılarını diliyor…

Recep Yazıcıoğlu: O, bizim spor arkadaşımız…

Musa İlhan: Onu bilemiyorum…

- Başka bir izleyicimiz, ***"Recep Bey, hoş geldiniz."*** diyorlar, saygılarını sunuyorlar.
- Bir izleyicimiz… "***Sayın Valimiz Recep Bey'e hoş geldiniz der, Denizli Valisi olarak görevinizde başarılar diler, saygı ve sevgilerimizi sunarız…"*** Diyorlar…

Recep Yazıcıoğlu: Teşekkür ediyorum…

Musa İlhan: Efendim… Yine iki izleyicimiz… Telefonla aramışlar… ***"Hoş geldiniz"*** diyorlar… ***"Hak tecelli etti..."*** diyorlar.

Sayın Valimiz isterseniz bir reklam arası verelim… Ondan sonra devam edelim…

Teşekkür ederim. Bizi izlemeye devam edin efendim…

II. BÖLÜM…

Musa İlhan: Hayırlı akşamlar, değerli hemşerilerim! Ben, ikinci bölümümüzde, tekrar sayın konuğumuzu tanıtmak istiyorum… Hepinizin yakinen bildiği Sayın Recep Yazıcıoğlu… Denizli Valimiz… Bu akşam, Mercek programımızın özel konuğu… Sağ olsunlar, teşrif ettiler.

Belki, televizyonlarını yeni açmış hemşerilerim olabilir… O nedenle, tekrar hatırlatma ihtiyacı duydum… Sayın Valimiz, Aydın'la ilgili… Türkiye ile ilgili… İdare ile ilgili… Bürokrasi ile ilgili… Yani, genel anlamda bugün bizlere bilgiler aktarıyorlar… Faydalı oluyorlar… Sağ olsunlar.

Siz, değerli hemşerilerimiz de… Biraz sonra, ekranın sağ alt köşesinde görmüş olduğunuz numaralardan… Eğer, Sayın Valimize aktarmak istediğiniz sorular olur ise, lütfen arayınız. Sayın Valimiz, cevap versin efendim. Ben, hepinize teşekkür ediyorum ve tekrar Sayın Valimize dönüyorum…

Sayın Valim! Birinci bölümde bir giriş… Gerçi, Allah'a şükür, siz her zaman hazırsınız yani… (Gülüyor…) Başı, sonu yok efendim… Her saat Allah'a şükürler olsun! Mükemmel bir düşünce tarzınız var ve enerjiniz var…

Bunu başta da söylemiştim.

İkinci bölümde biraz daha, yavaş yavaş (konuya) girelim isterseniz… Merkeziyetçiliğe tamamen karşısınız. ***"Ankara"*** deyince biraz daha asabınız bozuluyor gibime geliyor. Yani sistemi kastediyorum. Uygulamayı kastediyorum. Ve bunun, Ankara'nın hantal yapısının yavaş yavaş artık merkeze doğru, yani yerinden yönetime doğru –başarı elde edebilmesi için- kayması gerektiğini, yani gerçek başarının yerinden yönetimle elde edilebileceğini ben çıkardım bugüne kadar izlediğimden…

Yani, merkeziyetçilik nedir? Zararları nelerdir? Yerinden yönetim nasıl olmalıdır Sayın Valim?

Buyrun…

MERKEZİYETÇİLİK VE YERİNDEN YÖNETİM

Recep Yazıcıoğlu:

Şimdi… Merkezden yönetim malum… Bakanlıklar… Onların taşradaki birimleri… Yerinden yönetim de –işte- karar organlarının halk tarafından seçilen birime… İşte belediyeler, özel idareleri… Bakanlıklar ve taşradaki uzantıları da merkezden yönetim…

Şimdi bir örnek… Denizli'den örnek verelim… Bir cezaevi yapılıyor şimdi Denizli'de… 100 bin metrekare! Üç yıldızlı bir cezaevi! Mermer her taraf! 800 mahkûm duracak burada… Bunu 10 bin metrekarede çözmek mümkün… 90 bin metrekaresi fazla! 50 trilyona yakın harcama![8] Ya böyle bir şey olabilir mi ya!

Şimdi, merkezden yönetimin faydası, bu planlamayı yapmaktır aslında… Faydası vardır yani. Merkezden yönetimin fayda ve zararı var. Yerinden yönetimin fayda ve zararı var. Yani mutlak fayda, mutlak doğru, mutlak yanlış yok hiçbir alanda olmadığı gibi…

---

[8] Not: 1 Ocak 2005'te de paradan 6 sıfır atılarak, Yeni Türk Lirası banknotlar tedavüle girdi. Dolayısıyla bu söyleşinin gerçekleştiği tarihteki rakamlar eski uygulamaya göre ifade edilmiştir. (Muhammet Negiz)

Şimdi Honaz'da bir hükümet binası yapılıyor[9]. Aman Allah'ım! Nazilli'deki hükümet binası gibi! (Honaz) ufacık bir yer! 5 bin nüfuslu bir yer Honaz ve 10 kilometre mesafede… Zaten 8 tane uyduruk yer de ilçe yapılmış! 2 bin nüfuslu köyler, ilçe yapılmış. Üçer köyü var!

Bu hovardalığı yapanlara sormak lazım:

-"Yav kardeşim! Bu memlekete kötülük yapmak için illa Kars ve Ardahan'ı mı satmak lazım?"

Yani, kimin parasıyla neyi yapıyorsun ya?!

Adamlar, ellili-altmışlı yıllarda, alan reformu yapmışlar, Avrupalılar… Üç birimi, bir birime düşürmüşler. Biz, iki birimi, üç birim yapmışız. Yani, il enflasyonu… İlçe enflasyonu… Yüksekokul enflasyonu… Vesaire…

Şimdi, Denizli'nin dibinde… Denizli'ye bitişik, mahalle olarak kaç belediye tahmin edersiniz?

-"22 belediye!"

Musa İlhan: Merkeze yakın?

Recep Yazıcıoğlu: Merkez… Merkezde! 22 belediye var!

Tabela 275 bin görünüyor. Hâlbuki 500 bin. Ama 22 belediyeye bölüşüldüğü için Denizli'nin tabelası bu görünüyor! 25 tane başkan! 25 tane kadro! 25 tane atölye! 25 tane makine parkı! 25 tane ayrı tavır ve davranış! Ya böyle bir lüks, işte merkezden yönetimin kepazeliğidir! Aslında kepazelik derken… Türkiye'deki sistem… Bütün bunlar… Bu israflar… İşte Güney diye bir ilçemiz var. Bir hükümet binası yapıldı… Dörtte biri dolu, dörtte üçü boş!

Velhasıl… Yani, o kadar çok israf… O kadar çok… Ben, bizim Otlukbeli diye bir ilçemizden bahsederdim. ***"Oraya Yunan Parlamentosu'ndan büyük hükümet binası yaptılar"*** diye… Şimdi o kadar çok örnekler var ki! Bütün bunlar işte… Sonunda ülkeyi iflasa götürüyor. Ülke iflas etti biliyorsunuz. Şimdi bir bütçe, 92 milyar dolar gelir, 94 milyar dolar faiz, iç ve dış borç! Faiz ve anapara ödemesi… Böyle bir şey olabilir mi ya?

İşte, Osmanlı'nın 150 yıldaki iflasını, biz son 150 yılda bu noktaya getirdik. Nasıl getirdik? El birliği ve gönül birliği ile! Kaynak savurganlığı yaparak, hovardalık yaparak, kara deliklerle, gelir-gider dengesini kurmadan… Vermeden almak kolaycılığını ve beleşçiliğini bir şey zannettik! Bir marifet zannettik! Ama sonunda baktık ki… Hani hep söylenir ya? Deniz bitti! Sen sağ, ben selamet!

Çare ne?

Çare, merkezden yönetimin zararlar… İşte sonunda devlet iflas etti! Şimdi güzel bir kitap var Ersal Yavi'nin[10]… Osmanlı'nın son 150 yılını yazıyor… Diyor ki, ***"Bir ülke nasıl batırılır?"***

Osmanlı'nın son 150 yılı… ***"Batırılan bir ülke, nasıl kurtarılır? 1918-1946"***… Şimdi, üçüncü cilt çıkacak… ***"Kurtarılan bir ülke, nasıl batırılır? 1946-2001"***

---

[9] Honaz, Denizli ilinin bir ilçesidir.

[10] 1. Kitap: Bir Ülke Nasıl Batırılır? Osmanlı'nın İflasından Günümüz Türkiyesi'ne "Kıssadan Hisseler"
2.Kitap: Batırılan Bir Ülke Nasıl Kurtarılır?
3.Kitap: Kurtarılan Bir Ülke Nasıl Batırılır?

Yani, üç evre olarak… Şimdi tabii ki tek parti dönemini eleştirmek mümkündür. Ama mali disiplin açısından, ayağını yorgana göre uzatmak açısından, enflasyon ve devalüasyon açısından yüz üzerinden 100 puan! Çünkü 1946'ya kadar -bilirsiniz- bir dolar, bir Türk lirasıdır…

Musa İlhan: Evet.

Recep Yazıcıoğlu: Suni şekilde değil! Böyle. Ne zaman ki 1946'da dolar, 260 kuruş oldu, film koptu! Ondan sonra enflasyon, devalüasyon… Şimdi para, pul oldu. Biliyorsunuz 10 yıldır da memlekette çivi çakılmıyor zaten! Ne özel sektör çivisi, ne kamunun çivisi! Çivisi çıkmış zaten!

Ondan sonra ne oldu? 10 yıldır para ticareti yapıyoruz! Devlet de para ticareti yapıyor, vatandaş da! Oh! Üretim yok, bir şey yok…

Musa İlhan: Repo, faiz…

Recep Yazıcıoğlu: O kadar! ***"Üçkâğıt ekonomisi"*** diyor Osman Altun hoca: ***"Repo, faiz, döviz!"*** Üçkâğıt ekonomisi…

Para da olmuş seçim pusulası gibi… Sıfır koyacak yer kalmamış! Dünyada *30 yıldır enflasyonu iki rakamlı götürme başarısını* bir biz göstermişiz!

İşte bu nedir?

Bu, acaba, yalnız yönetenlerin kusuru mudur?

Bu, sistem sorunudur!

Hem yönetenler, hem yönetilenler… Çünkü ilçe enflasyonunu talep eden halk! Veren politikacı! Talep eden de yanlış yapıyor, veren de yanlış yapıyor! Yani, bu taban fiyat dediğiniz şey… İpin ucu kaçtıysa, isteyen de yanlış yapıyor, veren de yanlış yapıyor! Yani, vermeden almak Allah'a mahsustur! Allah, biliyorsun, önce can veriyor, sonra geri alıyor.

Yerinden yönetim nedir?

Şimdi, yerinden yönetimle, sisteme halk ortak oluyor. Verdiği kadar alır. Diyelim ki, Aydın'da bir il bütçesi olacak. Belediye bütçeleri olacak, yerel vergiler olacak. Siz, yerel belediyeler yerel bütçede yer aldığı zaman, başlayacaksınız verdiğiniz paranın takipçiliğini yapmaya. Şimdi aynen bizim Denizli'de olduğu gibi, 100 bin metrekarelik yerel bütçeden bir cezaevi yapabilir misiniz?!

Paranız biter, vatandaş yakanıza yapışır!

-"Ulan nedir bu memleketin çaresi, sorunu? (Sadece) cezaevi midir? Nerede tarım projeleri, nerede sulamalar? Nerede yol?

Bak, bak… Başlıyor insanlar öncelikleri tartışmaya… Demek ki çare, halkı sisteme ortak etmek. Çare, kurtarıcı değildir!

Kurtarıcı, halktır. Ama halkı sistemin içine almaktır. Ve veren ve alan, verdiğini takip eden şeffaf bir yapı kurmaktır. Bu, hem aklın, hem mantığın, hem de tarihin, hem gelişmenin ölçüsüdür. Bu, daha doğrusu, mantığın sonucudur.

Halkı sisteme ortak etmeyen hiçbir sistem başarılı olamaz! Bu, hem demokrasinin gereğidir, hem kalkınmanın gereğidir. Çoğulculuğun, aklın, mantığın, maslahatın gereğidir. Onun için yerelleşmeden biz, bu fırsatı işte, bu ihtirası fırsat bilerek şimdi sistemi… Özal'ı güçlü etmedi biliyorsunuz. Şimdi şu tek parti döneminde (Ak Parti iktidarının ilk yılları), bu tarihi fırsat yakalanmıştır.

Nedir tarihi fırsat?

Ülkenin iflas etmesi, bir fırsattır aynı zamanda! Bu kriz, bir fırsattır! Ama krizi ekonomik kriz olarak algılarsak yanlış olur. Çünkü ekonomik kriz cımbızlama bir iştir. Ekonomik krizin yanında siyasi, idari bir bütünlük vardır. O zaman, bütünü ***"sil baştan"*** yapacaksınız. Yani, yerelleşmek, netice-i kelam; yerel vergidir, yerel inisiyatiftir. Halkın yönetime ortak olmasıdır; günahına, sevabına katılmasıdır. Çözüm budur! Ben onun dışında bir çözüm bilmiyorum.

Musa İlhan: Sayın Valim, ağzınıza sağlık. Çok güzel söylediniz. Şimdi, Aydın'ı ele alalım. Aydın'da vatandaş, çocuğunu okulda okutabilmek için, birtakım, işte, her yerde olduğu gibi, vergi/masraf yapıyor çocuğuna, okula… Devletin okula pek fazla katkısı yok. Özellikle gerek dershane ortamı, gerekse özel öğretmen ortamı, gerekse okulun özel ihtiyaçları açısından vatandaş zaten okula kendisi destek veriyor. Pek çok konuda olduğu gibi, vatandaşın verdiği vergiler, kendi iline dönmüyor. Demin bahsetmiş olduğunuz ***"karadelikler"***e, efendim işte, birtakım bankalara vesaire… Şimdi çok güzel beyan ettiniz. Kriz bir fırsattır ama ders alana değil mi efendim?

Recep Yazıcıoğlu: Fark edene, ders alana…

Musa İlhan: Evet, efendim. Şimdi, takdir edersiniz ki Sayın Valim, Dünya Bankası'ndan… İşte, IMF'den milyarlarca dolar para alındı. Detaylı olarak girmek istemiyorum buraya fakat söylemekte büyük fayda var… Bunların büyük çoğunluğunun, yani 60 milyar dolar civarında veya 40 küsür milyar dolar civarında, bankaların açıklarını yamadılar bu paralarla… Bugüne kadar devleti batıran, devleti soyan, bankaları soyan hiçbir kimseye, hiçbir şirkete bir ceza verildiğini duydunuz mu, gördünüz mü Sayın Valim?

Recep Yazıcıoğlu: Şimdi diyoruz ki, denir ki; ***"Bu bankaları kim boşalttı? Kim kredi aldı ve üstüne oturdu? Bunları bir açıklayın!"***

Deniyor ki; ***"Bu ticari sırra girer, söyleyemeyiz."***

Güzel… Peki, Susurluk hadisesinde? Deniyor ki; **"Ya faili meçhul cinayetler olmuş. Bu memleket, işte, *'kurşunu sıkan da, kurşunu yiyen de şereflidir'*** diye atasözü var orta yerde. Bir Türk büyüğü böyle bir atasözü söylemiş. Zamanın bir büyüğü… Peki demiş, bu niye sorgulanmıyor?"

-*"Devlet sırrı!"*

Şimdi, Susurluk; devlet sırrı… Banka boşaltma; ticari sır… Geriye kalıyor; belden aşağıya vurma… Belden aşağı, kimi ilgilendirir ki ya?

Öbürü bizi ilgilendiriyor; o, yasak! Şimdi yasak olunca da, yapanın yanında kar kalıyor. Biliyorsunuz bizim şimdi af… Üç yıldır af var… Koalisyon hükümeti, 3 yıl afla uğraştı.

Neyi affettiler?

Hırsızı, uğursuzu, namussuzu, ırz düşmanını, katili, vurguncuyu, soyguncuyu… Hepsini affettiler!

Bir şeyi affetmediler: Düşüneni ve düşündüğünü söyleyeni…

Şimdi sistem diyor ki; ***"Sakın düşünme!"*** diyor… ***"Yanlış düşünürsün! Sonra"*** diyor, ***"iflahını sökerim senin! Ben senin ne düşüneceğine, ne yiyeceğine, ne içeceğine, ne giyeceğine, ne halt edeceğine ben karar veririm!"*** diyor.

Ya bu, ***"tanrı-devlet"*** anlayışıdır! Doğu toplumları bundan kurtulmak zorundadır. Demokratik devlette, devlet ***"hakem"***dir. Kimin ne halt edeceğine, ne düşüneceğine, ne giyeceğine, ne yiyeceğine bakmaz! O, alt yapı/teknik devlettir! Hakemdir ve teknik devlettir! Taraf tutmaz! Tabi Türkiye'nin böyle bir talihsizliği var! Yani biz daha devletin bir tarifini yapmış ve o konuda ittifak etmiş, bir konsensüs/bir uzlaşmaya sahip olmuş değiliz.

Şimdi herkes, herkese dayatıyor! Sistem de dayatıyor sana… Eğitim sistemi de… O siyah-beyaz yaklaşımlar… Yani, "benim doğrum, tek doğrudur" bu anlamdaki… Yani, tolerans, konsensüs, farklılıklar içinde beraber yaşama… Bütün bunlar, bizim çok büyük kök sorunlarımızda… Yani, bunlara (Bir düşünür)[11] diyor ki; ***"bunlar kök sorunlardır"*** diyor. Sorunlarımızın kökünde yatan sorunlardır! Yani, herkesin kendi doğrusunu dayatması, siyah-beyaz düşünme… Ondan sonra dayatma… Durum böyle…

Eğitim sistemimiz de böyle maalesef… Eğitim sistemi de bizde ezbere dayalı, aktif olmayan, sorgulamayan, ***"neden, niçin, nasıl"***a cevap bulamayan, dinamik bir nesil yerine tabi olan, itaat eden, torba-tezgâhtan çıkmış, hiza-istikamet üzere kurulmuş bir yapı çıkıyor! Ondan sonra da İngiltere'de bir buçuk milyon insan, ***"Savaşa hayır!"*** diyor; bizde de en baba yiğit rakam 5 bin kişi, ***"Savaşa hayır!"*** diyor!

Niye?

---

[11] İsmi anlayamadım. Yardımcı olmak isteyen mnergiz@live.com adresine düşünürün ismini gönderebilirse çok teşekkür ederim.

İşte, bütün hayat damarları kurumuş, dolayısıyla dinamik yapısını ve etkinliğini kaybetmiş, her şeyini başkalarını ihale ve havale eden bir kültür çıkmış orta yere!

Bunu niye böyle söylüyorum?

Yani, insanlarımızı biraz uyarmak için söylüyorum. Beğenmemek açısından değil…

GÜVEN BUNALIMI

Musa İlhan: Sayın Valim… Şimdi, ***"kriz bir fırsattır"*** diyorsunuz. 500 bine yakın esnaf, kepenklerini kapatmış. İstihdam yok ülkemizde… En büyük sıkıntı bu değil mi? Biraz önce de bahsettim. Devre arasında konuşmuştuk. Denizli'de bir meslek lisesinin tekstil bölümüne eleman almak mümkün değil! Yani, ihtiyaç nedeniyle… Sakarya'da yine bir endüstri meslek lisesinin motor bölümüne eleman yetiştirmek mümkün değil. Çok yüksek puanla alıyorlar. Şimdi bunu niye söylüyorum? İstihdam sorunu, en büyük sorun Türkiye'de takdir edersiniz, bilirsiniz. Fakat bizi idare edenler… İşte, merkeziyetçilik… Ankara… Bugüne kadar idare edenler, şu ya da bu şekilde, yerinde tespit yapamadıkları için, gerçek ihtiyaçları tespit edemedikleri için bütün imkânlar perişan edilmiş. Yani, har vurup harman savurmuş tabiri caizse… Yeniden ayağa kalkmak, moralsiz olmamak lazım. Güvenmek lazım. Bu halka güvenmek lazım. Ama halka güvenmek için de halka güven vermek lazım. Ne dersiniz edendim?

Recep Yazıcıoğlu: Evet, Türkiye'de bir güven bunalımı var. Şimdi halka sorduğunuz zaman, siyasetin güvenilirliği yüzde 5'in altında… Ama halkın birbirine güvenirliliği de yüzde 5'in altında. Demek ki halk da birbirine güvenmiyor. Siyasetçiye de güvenmiyor.

O zaman ne oluyor?

Bir güven bunalımı, bir güven buhranı var. Şimdi, bunun yolu yine ortaklıktan geçer.

Şimdi, biz her şeyi siyasete fatura edersek, her şeyi devlete fatura edersek zeytinyağı gibi üste çıkarız. Sanki biz bu memlekette hiç yaşamıyoruz!

Bütün günah keçisini buluyoruz… Günah keçisini bulmak –biliyorsunuz- kolay! Evet, hemen bulursun!

ÇEÇE SİNEĞİ VE MİLLET

Yav, biraz da projektörü… Hani ***"iğneyi kendine"*** denir, ***"çuvaldızı başkasına"*** denir. Şimdi, bu anlamda eleştiri… Yani, özeleştiri! Ne devlet olarak yapabiliyoruz, ne fert olarak yapabiliyoruz!

Şimdi, bizde bir genel kabul var. İşte geliyor ki, ***"Sorunları devlet çözer. Hükümet çözer. Partiler çözer."*** O zaman, vatandaşa bir şey kalmıyor! Onun için, biliyorsunuz, Türkiye'de sivil toplum oluşmaz. Sivil toplum dediğimiz dernekler, vakıflar, odalar… Adı var, kendileri yoktur!

Böyle bir yapıda, katılımcı olamıyoruz. Dinamik bir yapı olamıyoruz. En basit, demin söyledim. Bir buçuk milyon insan, ***"Savaşa hayır!"*** diyor.

Bir buçuk milyon insan ne demek?

Adam, işini-gücünü bırakıyor. Yani, devletine bırakmıyor! Hatta devletinin yanlış yaptığını, bir buçuk milyon insan haykırıyor!

"Yanlış yapıyorsun!"

Şimdi bizde bakıyorsun, milleti ***"çeçe sineği"***[12] ısırmış! Ama bu bizim kültürümüzdür, tarihimizdir.

Murat Belge'nin güzel bir lafı var. Diyor ki***; "Türk devleti, Türk halkına bir şeyi başarmak ya da başarmamak fırsat ve imkânını vermemiştir! Her şeyi kendine mal etmiştir. Ama başarısızlığı asla kendinden bilmemiştir. Cahil-yobaz halktan bilmiştir."***

Şimdi, sistem olarak her şeyi üzerimizde topladık***. "Her şeyi biz yapacağız"*** dedik. Tabii faturanın altından da kalkamıyoruz. Tabii, halk şimdi bu sefer fatura da çıkarıyor. O zaman, gelin, paylaşalım bunu! Faturayı da paylaşalım, yetkileri de, kaynakları da paylaşalım! O zaman, fatura herkese çıkar. İşte bunu yapamıyoruz!

Yani, şu dönemde de yapamazsak var ya! Allah kolaylık versin! Bizden sonraki nesil de böyle bir televizyon programında dilerim ki aynı şeyi konuşmaz!

Musa İlhan: Evet, Sayın Valim. Çok doğru. İnşallah bu bir fırsattır. Bundan sonra, yeni bir yapılanma, yeni bir anlayış, yeni bir düşünce ve insanımıza verilen bir güven, oluşturulan sivil toplum örgütleri, yerinde denetleme ve herkesin elini taşın altına koyması…

Recep Yazıcıoğlu: Bu kadar!

SİYASETE BAKIŞ

Musa İlhan: Umuyoruz, inşallah bu şekilde güzel olur.

Efendim, halkımız telefonlarıyla bizleri arıyorlar. Ben halkımızdan gelen telefonları sizlere aktarayım.

- Biz izleyici kardeşimiz var[13]. Her hafta bizleri arar sağ olsun. Bütün programı da sonuna kadar izler. ***"Sayın Mustafa Bey, çok özlem duyduğumuz Sayın Valimizi böyle bir programla karşımıza getirdiğiniz için size ve Ay TV'ye teşekkür ediyoruz"*** diyorlar. ***"Denizliler bizden çok şanslı. Ay TV'ye gelmek suretiyle bizim özlemlerimizi giderdiniz" diyorlar size efendim. "İnşallah ilerde, ilimizden bir milletvekili olarak sizleri parlamentoda görmek istiyoruz. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?"*** diyor. Tabii takdir sizindir.
- Başka bir izleyici, ***"Recep Bey, hoş geldiniz diyorum. Görevlerinizde başarılar diliyoruz"*** diyor.
- Bir diğer izleyici, ***"Görevinizde başarılar diliyoruz. Saygılar sunuyoruz"*** diyorlar efendim.
- Başka bir izleyici***, "Bunca yıldır eleştirdiğiniz bürokrasinin değişimi için, değişimi yapmaya yetkili olanları değiştirebildiniz mi? Onların bakış açılarında, eleştirileriniz***

[12] "Çeçe Sineği: Daha çok hayvanların üzerinde asalak olarak yaşayan ve kanla beslenen bu sinek, Afrika Tripanosoma'sının yani uyku hastalığının taşıyıcısı. Haftalarca kendini belli etmeyen bulaşıcı hastalık, yavaş yavaş bütün vücudu sarıyor. İlk belirtiler: yüksek ateş ile dalak, lenf bezleri ve bacaklarda şişlik... Ardından: enfeksiyon, titreme nöbetleri, dalgınlık, halsizlik geliyor. İleri aşamada hastanın vücut ısısı düşüyor, yerinden kalkamaz hale geliyor ve sürekli uyuklamaya başlıyor. Komayı da, ölüm uykusu takip ediyor." Kaynak: https://www.trthaber.com/haber/saglik/cece-sinekleri-uyutarak-olduruyor-28614.html Erişim tarihi: 02.01.2021, Muhammet Negiz.

[13] İsimler için video kaydını takip edebilirsiniz.

doğrultusunda olumlu gelişmeler var mı? Eleştirdiğiniz bu bürokrasi sistemi içerisinde hizmet vermek ve aynı bürokrasi ile idare etmek size zor gelmiyor mu?" diyor.

- Efendim bir izleyicinin de mesajını okuyayım, sonra bu soruyu biraz açabiliriz. C. İ. Meslek lisesi müdürü, ***"Sayın Valime yeni görevinde başarılar diliyorum. Geçmiş yıllarda, sabah 06:30'da spor yaparken karşılaşırdık ve memurların takibi konusunda telkini o zaman almıştım"*** diyor.

Saat 06:30'da vermişsiniz efendim. Sabah 06:30'da…***"Şu anda da okul müdürü olarak görev yapıyorum ve görevinizde başarılar diliyorum"*** diyor.

Az önceki soruyu biraz açalım mı Sayın Valim?

Recep Yazıcıoğlu: Şimdi tabii… Siyaset… Bugüne kadar siyasetten bize de başkalarına olduğu gibi teklifler gelmiştir. Ama bir türlü bizim ayağımız bu siyasete doğru gidemedi. Gidememesinin nedeni de, ben siyaseti bir kamu görevi gibi değil de bir proje, bir program, bir değişim, bir dönüşüm fırsatı ve imkânı diye algıladım. Böyle bir fırsat ve imkân da çıkmadığı için aşağı yukarı 10 yıldır, 15 yıldır bu işe bir türlü ısınamadım. Yani, sahadaki çalışma bana daha bir hoş gibi geldi. Dolayısıyla siyaseti tercih etmedik. Yoksa biz de parlamentoda olabilirdik.

Parlamentoda da görev yapmak mümkündür, sahada da görev yapmak mümkündür. Biz halen sahadayız.

Bürokrasi ile ilgili eleştirilerimde şimdiye kadar bir mesafe alındı mı?

Maalesef. Belki söylemde alındı ama eylemde alınmadı. Yani, bugün kim söylese… Biz 15 yıl önce… 20 yıl önce bu yerelleşmekten, mali idarelerden bahsettiğimiz zaman ***"bunlar fantezidir"*** deniyordu. Şimdi, ***"fantezidir"*** denmiyor ama yaşama geçmiyor. İşte, dilerim ki bu dönem… Çünkü yerel idareden gelen politikacıların ağırlıklı olduğu tek parti dönemi bir fırsat, bir imkân… Ve de espriyi de bilenler… Yani, yerel idareden gelen bir kadro olduğu için bu dönem, bir şansı bağrında taşıyor gibi görünüyor. Dilerim ki bu şans heba edilmez, kullanılır.

Ama bunu kullanmak için de ille siyasetten bekliyoruz bunu… Sivil toplum olarak, sendikalar olarak, odalar olarak… İşte, bir gün böyle bir televizyon programında o zaman dedim ki; ***"Ya bu ne biçim iş?***" dedim. ***"Sendikalar"*** dedim, ***"bunlar hiç toplumsal meselelerle meşgul olmuyorlar. Senede bir sefer, gidip Ankara'da zil takıp oynuyorlar. Bu ne biçim iş?"***

Bayram Meral aradı. Dedim, ***"Herhalde bu adam, 'zil takıp oynama'ya bozuldu."*** Meğer ona bozulmamış. Bak, ne diyor şimdi? Diyor ki; "Biz, siyasi parti değiliz" diyor***. "Ne değişecekmiş?"*** diyor. Bak şimdi!

Türkiye'nin en büyük sendikasının başındaki adam diyor ki; Türkiye'de ne değişecekmiş?" diyor. ***"Vali Bey"*** diyor, ***"Gelsin bir çayımızı içsin. Türkiye'de ne değişeceğini bir konuşalım."***

Şimdi düşünebiliyor musunuz? Şimdi Bayram Meral, ***"solcu"*** oldu! Yav, Bayram Meral solcu olduysa… ***"Türkiye'de ne değişecek?"*** diyor! Eğer Bayram Meral, solcu olduysa; biz, hepimiz solcuyuz o zaman!

Yani, artık Türkiye'de sol-sağ da birbirine karıştı. .

Musa İlhan: Bitti efendim. Evet.

Recep Yazıcıoğlu: Yani… Hâlbuki alternatif olması lazım. Yani, sağ bir parti… Liberal bir parti… Tamam. Sol bir parti… Toplumcu bir parti… Bunlar, alternatif olur. Hatta bir sosyalist bir parti… Türkiye'de şimdi bakıyorsun, herkes aynı sazı çalıyor. Herkes IMF'ci… O zaman arada bir fark kalmıyor! Fark, sen-ben farkı… Yani, isim farkı. Program ve proje farkı, sanki ortadan kalkmış gibi… Bu da alternatiflerin ortadan kalkması, tabii vatandaş için tercih açısından da bir sıkıntı getirir.

Onun için ben her zaman, proje ve program ve halkın da yüksek sesle düşünmesi… Şimdi halk, yüksek sesle düşünüp, "Ben bu sisteme ortak olmak istiyorum kardeşim! Ben, sistemin günahına-sevabına katılmak istiyorum" diye sevgili halkımızdan bir talep gelmedi. Gelmeyince, şimdi Ankara'daki siyasetçi de diyor ki, ***"Yav ben, yetkilerimi yerel siyasetçi ile niye paylaşayım?"*** diyor. Merkezdeki bürokrat, politikacı diyor ki… Çünkü bu yerelleşme demek, yerel politikacıyı çıkarıyor bu gündeme… Öne çıkarıyor şimdi… Şimdi, şu anda, yerel politikacı işlevsiz! Yetkisi yok! Fiilen işte tayin ve terfi işlerinde fiili bir durum var. Dün de öyleydi, bugün de böyle.

Yani, sitem yerel politikacıyı bir yere oturtamamış. Aslında oturtmuş. Belediye meclisi, il genel meclisi ama yetkiler sembolik! Yani, yetki ve kararlar Ankara'da olduğu için sembolik. Şimdi düşününüz… Şimdi, Batı'da olduğu gibi kamu harcamalarının yüzde 50'sini yerel idarelerin yaptığını düşününüz. Yüzde 50'sini de merkezi idarenin yaptığını düşününüz. O zaman, yerel politikacı çok önemli bir adam oluyor! Çünkü o, kamu harcamalarının yüzde 50'sinin mahallinde kararını veren kişi oluyor! Halkın önünde imtihan veren bir kişi oluyor!

Şimdi merkezdeki politikacı diyor ki; ***"Ben niye yerel politikacıya kaynak devredeyim? Yetki devredeyim? Onu kendime rakip yapayım?"***

Merkezdeki bürokrat da diyor ki; ***"Ben yereldeki bürokrata niye yetki devredeyim yav? Yetkiler bende toplansın. Kararı ben vereyim. Parayı ben bölüşeyim."***

Şimdi, merkezdeki bürokrat ile politikacı ittifak ediyorlar. Neyin ittifakı? ***"Sakın aşağıya bir şey koklatmayalım ittifakı."***

Halk da bu çarkı kıramıyor. Halk da seyrediyor zaten. Halk diyor ki; ***"Yav bir kurtarıcı gelse… Bizi bir kurtarsa… Bize bol bir para verse… Bol iş verse… Bizi memur yapsa… İşçi yapsa… Bol taban fiyat verse… Her köye bir yüksekokul açsa… Bütün köyleri ilçe yapsa… Ondan sonra biz, güllük gülistanlık olsak!"***

Yani, hiç çalışmasak! Yan gelip yatsak!

Yav! Yok, böyle bir şey! Böyle bir olay yok! Bu, bir rüyadır. Rüya bile değildir! Hayal bile değildir bu ya! Yani, vermeden almak, üretmeden tüketmek mümkün değil! Bunu nasıl anlayacağız biz?

Bunu anladığımız an, kurutuluşumuz başlar!

KRİZ VE SİSTEM

Musa İlhan: Evet efendim. Emek olmadan yemek olmaz. Zahmet olmayınca da rahmet olmaz. Fakat Sayın Valim, bunun yanı sıra, gerçekten halkımız ekonomik sıkıntılar içerisinde… İşte banka borçları, diğer borçları vesaire… Fakat insanlarımızın bugün gerçekten Türkiye'ye yakışmayacak bir şekilde… Türkiye'de… Kendine yetebilecek tarım ürünleri üretebilen bir ülke olan Türkiye'ye yakışmayacak bir şekilde insanlarımızın zor durumda olduğunu görüyoruz. Özellikle büyük şehirlerimizde, Ankara'da, İstanbul'da, İzmir'de halk ekmek fabrikalarına ucuz ekmek almak, yine Türkiye'nin her yerinde 50 bin lira ucuz ekmek alabilmek için insanların kuyruğa girdiğini ve 50 bin lira, 100 bin lira (Şimdiki para ile 50-100 kuruş) ucuz ekmek aldığı zaman o insanların yüzünde bir mutluluk görüyoruz. Yani, bizim insanlarımız acaba bu kadar zorda bırakılmalı mıydı efendim?

Recep Yazıcıoğlu: Şimdi, zor durumda kalmadan, çare de gelmiyor. Hani denir ya? İnsan zorlanmadan… Şimdi sistem de zorlanmadan kendini yenilemez. İnsanlar da zorlanmadan kendilerini yenileyemezler. Denir ki; ***"sil baştan yapmak için dibe vurması gerekir"*** denilir. Yani onun için krizler, toplumlar için fırsatlardır, tarihi fırsatlardır. Şimdi, biz bu krizde, acaba fert olarak nasibimizi aldık mı? Yani bugün bakıyorsun… Adamın elinde cep… Ben üç buçuk yıldır cep telefonu kullanmıyorum. Benim cep telefonum yoktur. ***"Yahu"*** diyorlar, ***"cep telefonu!"*** Yav kardeşim, cep telefonu ne işe yarar? Cep telefonu, bu telefon firmalarına kumbara gibi para sağlar. Onların da durumlarının tıkırında, çok iyi olduğunu biliyoruz. Şimdi sen, bu krizde cep telefonunu iptal ettin mi? Evde kullandığın ampullerden üçünü, dördünü söndürüp birini kullanıyor musun? Tıraş yaparken su sürekli akıyor… Onu kapatıyor musun? Ne bileyim yani… Harcamalarını gözden geçiriyor musun? Tasarruf yapıyor musun? Gelir-gider dengeni kurmaya çalışıyor musun? Bu, aile için. Krizde tedbir

almak! Bunları azaltıyor musun? Elektrik, su, telefon ve benzeri harcamalarını azaltıyor musun? Sigarayı bırakıyor musun? Kafa çekmeyi bırakıyor musun? Çünkü bunları artık… Keyif verici şeyleri yapacak zaman yok! Para yok! İflas var! Sıkıntı var! Bir dönemden geçiyoruz. Aile olarak bunu yapmıyorsak, demek ki henüz daha kafamıza kriz dank etmiş değil!

Peki, sistem olarak da gelir-gider dengemizi, yeniden yapılanma, idari, siyasi, ekonomik… Bir bütün olarak sistemi yeniden dizayn etme… Taşları yerine koyma anlamında bir toplumsal yenilenme… Bir toplumsal yapılanmaya gelebildik mi? Gelemedik! O zaman Allah kolaylık versin bize! O zaman Amerika'dan gelen paralar gelir inşallah… Gene oradan borç… Çünkü para geldikçe, rehavet artıyor…

Şimdi, dedim ya son 10 yıldır çivi çakılmadı! Ne alt yapıya, ne üst yapıya, ne üretime! 10 yılda nüfus ikiye katlandı. Yunanistan'ın nüfusu 10 milyon; milli geliri 150 milyar dolar! Türkiye'nin nüfusu 65 milyon mudur, 75 milyon mudur? Belli değil! Milli geliri 150 milyar… Milli gelirimiz aynı! Ama birisi bunu 10 milyona bölüyor, öbürü bunu 65 milyona bölüyor! O zaman komşumuzla bir mukayese yapmamız gerekir.

Şimdi, Baba[14] burada olsaydı, 7 sefer getirip 8 sefer gönderdiğimiz Baba, bir başlardı ki anlatmaya! ***"Efendim! İşte, 40 yıl önce, 25 tane lise varken, şimdi 22 bin 500 tane lise var"***mış! Allah Allah! ***"Efendim, işte 40 yıl önce, toplu iğne yapamazken; işte şimdi memlekette otomobil üretip satıyoruz."*** Allah Allah! Ne olmuşuz ya! Lan bu, bütün dünyada böyledir!

Kardeşim!

- Nerde bu memleketin demir yolları?
- Nerde bu memleketin deniz yolları?
- Nerde bu memleketin karayolları?
- Nerde bu memleketin eğitim sistemi?
- Nerde Nobel ödüllerimiz?
- Nerde bunlar?
- Nerde üretim?
- Nerde istihdam?
- Nerde milli gelir?
- Çift rakamlı enflasyon nerden geldi? Gökten mi geldi?

Şimdi bir anlatır ki… Dersin; ***"… bu adamın dünyada eşi ve emsali yoktur!"*** dersin… Tabii böyle efsunlanarak, böyle yutturularak insanlar bir ham hayal içinde yaşadılar. Şimdi yine aklımız başımıza dank etmedi! Diyoruz ki; ***"Gene bir sihirbaz buluruz. Gene bir hokus-pokus olur. Yine işler düzelir."*** Hokus-pokusla olmuyor bu işler!

Musa İlhan: Bitti değil mi efendim?

Recep Yazıcıoğlu: Bu işler; ekersen biçersin, verirsen alırsın! Adam gibi aile bütçeni disipline edersen, ayakta durursun! Ülkenin de gelir-gider dengelerini, bütçelerini ve taşlarını yeniden yerine koyacak sistemi yapılandırırsan Türkiye'yi yeniden düze çıkarırsın. Yoksa öyle ***"maşallah"***la, ***"inşallah"***la, ***"bugün de geçti elhamdülillah, gelsin yarın"***la olmaz bu işler!

---

[14] Gençler için bir açıklama: Süleyman Demirel, o dönemde siyasette kendisini "Baba" olarak konumlandırmıştı.

Musa İlhan: Efendim, ***"Osmanlı İmparatorluğu üç şeyden yıkıldı"*** derler, kıssadan hisse:

- ***İnşallah,***
- ***Maşallah,***
- ***Bugün git, yarın gel.***

Sayın Valim çok teşekkür ederim. Çok güzel hitap ediyorsunuz. Öncelikle bir reklam arası verelim, sonra devam edelim efendim.

III. BÖLÜM

Musa İlhan: Hayırlı akşamlar efendim. Televizyonlarını yeni açan hemşerilerimiz olabilir. Mercek programında bugünkü konuğumuz Denizli Valimiz Sayın Recep Yazıcıoğlu Beyefendi… Konuğumuz oldular. Fikirlerini açıklıyorlar ve siz değerli hemşerilerimiz de bizler izliyorsunuz. Evlerinizde bizleri misafir ettiniz. Teşekkür ediyoruz. Sağ olun…

Ve sorularınız gelmeye başladı. Değerli hemşerilerimiz, sorularıyla katkıda bulunuyorlar.

- İncirliova'dan bir izleyici diyor ki; ***"Sayın Valimiz'in, Aydın-Denizli otoyolunun daha çabuk yapılması için bir çalışması var mı?"*** diyor. Geçenlerde temeli atılmıştı biliyorsunuz. Devam eden projeyi yeniden üstlendiler.
- Aydın Lisesi Müdürümüz, ***"Denizli'ye hoş geldiniz"*** diyor, selamlarını ve saygılarını iletiyorlar. Bir izleyici, yeni görevinizde başarılar diliyor Sayın Valim, saygılarını sunuyorlar.

- Kardeşköy'den bir izleyici, ***"21. Yüzyılda devletlerin kalkınması, bilim-teknoloji ve uygarlıklar ile ölçülür. Ama maalesef, neden biz bilim ve teknolojiyi para ile satın alıyoruz?"*** diyor. "Örneğin; Bir cep telefonu ve bunun gibi…" Görevinizde başarılar diliyor Sayın Valim.
- Bir izleyicimiz; ***"Sayın Valim, Meclis'te çıkarılmaya çalışılan Yerel Yönetimler Yasası'nın halkımıza ne gibi yararları ve sakıncaları vardır? Düşüncelerinizi alabilir miyiz?"*** diyorlar.
- Umurlu'dan bir beyefendi, yeni görevlerinizde başarılar diliyor, ***"Aydın'a hoş geldiniz"*** diyor. İnşallah ziyaretinize geleceğini söylüyorlar. Saygılarını sunup, iyi akşamlar diliyorlar Sayın Valim.

İsterseniz, bu sorulardan yola çıkarak… Aydın-Denizli yolunu… Efendim, bir de… Teknoloji zaten malum… Aydın-Denizli yolundan başlayalım efendim. Buyrun…

ULAŞIM VE EĞİTİM SİSTEMİ

Recep Yazıcıoğlu: Aydın-Denizli yolu… Ben 40 yıl önce talebe iken, aynı yoldan giderdik gene Ankara'ya… Şimdi de aynı yoldan gidiyoruz. Yani, tüm Türkiye'nin ana arteri… Eskiden İpekyolu'ydu biliyorsunuz… Bu Romalılar döneminde… Selçuklular, Osmanlılar döneminde İpekyolu olan bu yol, 40 yıldır, 50 yıldır aynı standartta…

Rahmetli Özal, gitti Çeşme otoyolunu yaptı. Yav Allah'tan kork ya! Çeşme otoyolunu yapacağına… Üç tane adamın gitmesi için, üç gidiş-üç geliş yapacağına… Bu ana arteri yapsaydın ne olurdu?

Demek ki, Türkiye önceliklerini belirleyemiyor. Yani bu da Türkiye'nin bir talihsizliği… Yani, öncelikler nedir? Önce Türkiye'nin ana arterleri yapılır ya! İşte, ***Ankara-Erzurum*** yolu, ***Ankara-Adana*** yolu, ***Ankara-İstanbul*** yolu, ***Ankara-Aydın-İzmir*** yolu… Ne bileyim? İşte, ***İzmir-Bursa-İstanbul*** yolu… Bilmem ne?

Şimdi, bunlar duruyor. Tırmanış şeritleri bile yok. E, demiryolu? Demiryolu, başladığımız yerde! Bütün dünyada yük ve yolcu, malum, demiryoluyla taşınır. Peki, denizyolları? Nerde Türkiye'nin limanları? Yani Türkiye… ***"Böyük Türkiye! Böyük Türkiye!"*** dedik. Ortada altyapı yok!

E, eğitim ve sağlığa gelelim. Tabii, eğitim ve sağlıkta da standartlarımız, altyapımız ortada… Ama en önemli şey; eğitimde koşullandırma, ezberci eğitim… Yani, müfredat, içerik... Siz, eğitim programları yapıyorsunuz. Zaman zaman bunlar gündeme gelir. Yani, bu siyah-beyaz, koşullandırma, tek yönlü düşünce, standart insan yetiştirme, aynı kalıp torna-tezgâhtan çıkma…

Diyor ki; ***"Niye cep telefonlarını biz yapamıyoruz?"*** Niye Türkiye icat yapamıyor? Bu, ona gelir. Niye yapamıyor?

150 yılda 2 bin 200 icat yapmışız. Patent almışız. Amerikalı da haftada 6 bin ila 9 bin patent alıyor! İcat yapıyor! Haftada! Biz 150 yılda!

Biz, geri zekâlı mıyız?

Yoo!

Peki, nedir o zaman farkımız? İşte, bu bizim eğitim sistemindeki ezberci eğitim, talim-terbiye dediğimiz emir-komuta eğitimi, standartlar, aynı kalıp, aynı tezgâh, aynı standart insan, kurşun

asker yetiştirme, mutlak doğruları belletme… Yani, bizim eğitim sistemimizde kuşkuya yer yok! Şüpheye yer yok! Onun için bugün öğretmenlere dedim ki… Dedim, ***Bakın, bir düşünürün[15] güzel bir tespiti var: 'Çocuklara deyin ki;***

[Çocuklar! Bu size öğrettiğimiz şey, mutlak doğru değildir! Bugün için öyle olsa bile, yarının böyle olmayacağı belli değildir. Bunlardan siz kuşku duyun. Şüphe duyun bunlardan.]

Çünkü bu yoksa insan araştırmaya-geliştirmeye gerek almıyor.

Bize şimdi;

- Sistem, mutlak doğruları öğretiyor,
- Aile, mutlak doğruları öğretiyor,
- Cemaatçi bir yapıya girdiysek, mutlak doğruları öğreniyoruz,
- Mutlak doğrularla yatıp, mutlak doğrularla kalkıyoruz!

Mutlak doğrularla yatıp kalkanlar, kendini neden yenileştirsin? Niye araştırsın? Çünkü zaten mutlak doğruları yakalamış.

KUTUPLAŞMA VE KÜLTÜR

Kültür olarak da… Şimdi bir vesile oldu yani bunları açmak için… Böyle siyah-beyaz bir yaklaşım içindeyiz.

-***Siyah!***

-Beyaz!

-Dost!

-Düşman!

-İç düşmanlar!

-Dış düşmanlar!

Yav! Ne oluyoruz kardeşim ya?! Ne oluyoruz ya? Nasıl olur? Bir vatandaş, nasıl düşman olur ya?! Düşmana kim karar verecek be kardeşim ya?!

"Dost-düşman" askeri terminolojidir. Sivil hayatta ***"dost-düşman"*** kelimesi kullanılır mı ya?! Bu, askeri terminolojidir!

Ondan sonra;

- Zenciler,
- Beyazlar,
- Falan okulu bitirenler vatan hainidir,
- Feşmekân okulu bitirenler vatanseverdir.

[15] Çözümleyemediğim bir düşünür ismi. Anlayan kişi yardımcı olursa düzeltebilirim. mnergiz@live.com

Ulan, memleket hain dolu! O zaman, hainler çıkıyor piyasaya… Bir zamanlar zenciler vardı… Solcular, biliyorsunuz, bir zamanlar zenciydi. Şimdi zenci… İrticacılar, zenci oldu! Yani, her zaman bir zenci buluyoruz biz! Demek ki, zencilere şiddetle ihtiyacımız var! Yani; berikiler, ötekiler…

Şimdi bütün bunlar, bizim seçkinci anlayışın, dayatmacı anlayışın, tekelci anlayışın, toplum mühendisliğinin yanlış kavramları, vurguları…

Kamplaşmalar… Kemikleşmeler… Kafamız, dogmalarla dolu. Herkesin kendi doğrusu var. Herkes kendine tapıyor. Farklılıkları zenginlik kabul etmiyoruz. Ve devlet/sistem, ideoloji üretiyor. İdeoloji üreten sistemler, demokratik sistemler değildir; faşist sistemlerdir! Devletin görevi, ideoloji üretmek değildir! İdeoloji; kişilerin, grupların, sivil toplumun tercihidir! Devlet, hakemdir! Devlet, teknik devlettir. Devlet, hizmet üretir! İşte, hizmet ortada! Altyapı ortada!

Diyor ki; ***“Ne olacak bizim bu yolun hali?”*** Bereket versin, şimdi iktidar, ***“15 bin kilometre duble yol“*** diye bir hedef… Çok güzel! Bir hedef var ortada! Bir şey konmuş; Ana arterler!

İşte ana arter çalışıyor… Bizim Denizli yolu bitecek… Gelirken Aydın yoluna baktım. Yani, bizim Buharkent-Aydın arası… Çok büyük sanat yapısı var burada… Ve bunlar da tahmin ederim biter. Bizim yolumuz, bitiyor. Bitiyor ama Çardak yolu, bizim aynı Aydın yolu gibi… Biraz rölantide…

Biz, şimdi kendimiz, Buldan yolunu yapıyoruz. Burada da Çine yolunu Köy Hizmetleri-Karayolları Protokolü… Bizde, Buldan yolunu Köy Hizmetleri-Karayolları olarak yapıyoruz. Ama bir hedef ortaya konmuş, ***“duble yol”*** diye…

Biz, şimdi üç gidiş-üç geliş yol yapacağımıza, iki gidiş-iki geliş yapsaydık, yollarımız biterdi! Ondan sonra, demiryoluna sıra gelecek! Deniz yollarına sıra gelecek! Kim yapacak bunları? Hangi kaynaklarla yapılacak bunlar? Türkiye'nin bunları 50 önce yapması lazımdı! Ama maalesef, demek ki, biz sınıfta kaldık yani… Netice-i kelam…

STRATEJİK PLAN VE SİVİL TOPLUM

Musa İlhan: Efendim, hem kaynak israfımız var, hem de kaynağımız yok. Hem kaynak israfımız var! Artı, Türkiye'nin en önemli sorunlarından bir tanesi… Sosyologların… Toplum mühendislerinin bulunmaması… Yani, Türkiye'nin 10 sene sonra, 20 sene sonra ihtiyaçlarının neler olacağı noktasında ciddi çalışmalar yok.

1999 yılında, Aydın'a gelen bir politikacımıza, ben şunu sormuştum: ***“Beyefendi”*** dedim. ***“Siz, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde uzun yıllar milletvekilliği yaptınız, değişik partilerde. Sizin ve Meclis'te bulunan diğer partilerin… Net olarak cevap istiyorum.”*** dedim. ***“10 yıl sonrayı hedefleyen bir eğitim politikanız var mı? Kooperatiflerin taslak bütçesi gibi istemiyorum yalnız***.” dedim. ***“Net. Yani, 10 yıl sonra Türkiye, eğitimde şu noktaya gelmelidir. Benim, şöyle kadrolarım vardır. Şöyle çalışma yapıyorum. Veya diğer partilerin böyle bir hedefi var mı? Geçiyorum”*** dedim. ***“20 yıl sonrayı hedefleyen bir Amerika politikanız var mı? 30 yıl sonrayı hedefleyen bir Türk Devletleri politikanız var mı?”***

Aldığım cevap neydi biliyor musunuz Sayın Valim?

“Efendim” dedi, ***“Bunlar, kâğıt üzerindedir. Bunlar, mutlaka tüzükte, planda, programda, bütçede bulunur. Ama çok ciddi çalışma yapıldığı kanaatinde değilim.”*** dedi.

Ben de o zaman, kendilerine şunu söyledim: ***“Sayın vekilim, Türk Silahlı Kuvvetleri’nin bugün 2023 yılına göre öğrenci yetiştirdiğini duyduk.”*** Deminki… Üretimden, teknolojiden bahsettiniz. Yani, çok çalışan, planlayan, gayret edenler kazanıyor. Çalışmayanlar, kazanamıyor.

“Peki” dedim***. “Ne yapar, bizi idare edenler?”***

İşte, falan fabrikanın yönetim kurullarına… Aman ha! En üst! 3600 değil de 6000 ek göstergeden emekli olsun diye… Bir kamu kuruluşunun müdürlüğüne… 6 ay sonra en üst kademeden emekli olsun. Velhasıl, iyi bir planlamanın olmadığını ve imkânların dar olduğunu, dar olan imkânların da hovarda harcandığını görüyoruz. Bunların en önemlisi, demin bahsettiğiniz değişik noktalara girmek suretiyle… Yani, vatandaş hep uyutuldu. Vatandaş belli noktalarda… İşte birer parmak bal çalındı ağzına… Ama vatandaşın gerçek ihtiyacı olan ana yollar, demir yolları, fabrikalar yapılmadı ve yapacak olanların önü açılmadı. Ne dersiniz Sayın Valim?

Recep Yazıcıoğlu: Fakat sivil toplum olarak da… Yani, dernekler olarak, sendikalar olarak, vakıflar olarak bunu yüksek sesle haykırmadı. Yani, biz teslim olduk. Dedik ki, ***“Kardeşim, bunu bizim büyüklerimiz bilir. Bu, bizi ilgilendirmez.”*** dedik.

Yani, biz hep ağladık. Aslında yönetenler de ağladı. Yönetilenler de ağladı. Problem çözülmedi. 24 saati kurtarınca, ***“Çok şükür elhamdülillah, bu günü de kurtardık’”*** dedik.

Biz, Aydın’da göreve başladığımız zaman, buranın bir stratejik planını hazırladı. Türkiye’de ilk defa hazırlandı bu. 15 yıllık Aydın’ın kalkınma ve gelişme planıydı. Şimdi de bu 10 il… Yani, bölgedeki 10 il, birbirinin devamıdır bunlar zaten… Ege Kalkınma Vakfı’nın üyesi olarak, özel idareler, belediyeler, odalar vesaire… Bölgenin kalkınma planı, stratejik planı… Sonra illetin tek tek stratejik planı… Yani, 2023 yılında bölge nereye gidecek? Bunun çalışması şimdi yapılıyor. Bence bu çok faydalı bir çalışma…

Şimdi, bakınız. Diyoruz ki; ***“Efendim, istihdam yok. İşte, perişanız, bilmem neyiz.”***

Yav yerin altında Allah, buraya bir petrol verdi! Bir servet verdi! Germencik’te 1200 metre derinlikte 600 lt/sn… Bugün çok mutlu bir tesadüf… Ben, onu da burada… Bizim izleyicilerimizle paylaşalım… Geldiğim zaman, jeotermalin toplantısı vardı 08:00’de… Ben, ona katıldım.

JEOTERMAL

Musa İlhan: Efendim, özür dilerim. Ben onu ayrı bir soru olarak düşünüyordum. Denizli-Aydın olarak… Müştereken… İsterseniz, buyrun, şimdi devam edin…

Recep Yazıcıoğlu: Çünkü bu… Bir anlamda… ***“Ne olacak halimiz?”***e bir cevap gibi…

Musa İlhan: Evet…

Recep Yazıcıoğlu: Çok sevindim! Çok keyif aldım! Milletvekillerimizin tamamı burada, odalar burada, ilin valisi, bütün bürokratlar, yetkililer jeotermali tartışmak için ticaret odasında büyük bir toplantı tertip ettiler. Ben de katıldım. Ben, orada Denizli’yi anlattım. Dedim***… “Denizli de çok geç kaldı”*** dedim, ***“Jeotermalde.”*** İzmir, Balçova ile bir şey yakaladı ama başladığı yerde kaldı!

Bu bölge, jeotermal cenneti! Peki, bu cennetin içinde yaşayan insanların bu memlekete hiç mi borcu yok?

Denizli'den bahsedelim… Denizli, 2000 yıl önce sağlık turizmi, tedavi merkezidir. 2000 yıl önce, Romalılar zamanında… Şimdi, su ile tedavi yapılmıyor!

Biz, şurada, Germencik'te biliyorsunuz, Alangüllü'yü o zaman ihale ettik. 10 yıl içinde tamamlandı. Şimdi, çok önemli bir merkez oldu burada! Alangüllü, eskiden çöplüktü! Şimdi, adam gibi bir yer oldu!

Musa İlhan: Evet…

Recep Yazıcıoğlu: Yine, Davutlar'da ***"Naturmed"*** diye çok güzel bir tesis var. Şimdi, bu sağlık turizmi… Yani, ne yapacağız biz bu suyla?

- Enerji üretilir,
- Şehir, ısıtılır-soğutulur,
- Seralar yapılır,
- Termal turizm yapılır,

Termal turizm… Şimdi bizim Denizli'de termal turizm olsa, turistler 15 gün-1 ay kalacak… Şimdi, tek gün kalıyorlar! Yani, 5 bin yatak var, turistik yatak var Pamukkale'de… Ama tek günlük han gibi kullanılıyor. Sağlık turizmine dönülseydi…

Bu seracılığa döndüğümüz zaman, "organik tarım" dediğimiz, hani ***"ilaçsız, gübresiz, hormonsuz tarım"*** ki dünyada çok geçerli… Çok moda…

Şimdi bütün bunlar yapıldığında… Yani, bu jeotermali… Bugün, inşallah burada bir dönüşüm olur. Aydın'da bütün bu çalışmalar… Çünkü çok geç kaldı. 27 yıldır kuyular hazır! Sular hazır! Bunu değerlendirecek sahibini bekliyor!

Yav, bu toprakların üzerinde yaşayan insanların bu topraklara hiç mi borcu yoktur?! Bu kaynakların üzerinde oturup da bunu 20 yıldır, 30 yıldır değerlendirmemek günah değil midir? Vebal değil midir?

Bak daha önce belediye başkanımız da projeler hazırladı ama maalesef politik bir destek bulunarak bir noktaya getirilemedi. Ben hep hayıflanırdım. Yav niye belediye başkanı… Bu kadar üretken, canlı, dinamik bir adam… İki dönem belediye başkanlığı yaptı… Bu termal sularla niye ilgilenmedi?

Meğer ilgilenmiş! Proje çıkartmış! O da bir fizibilite hazırlatmış! Ama gerekli politik desteği bulamayınca… Kıskançlıkla, ***"Sen yapacaksın, ben yapacağım!"*** diye… Bu kıskançlık işleri bu Aydın'da çok modadır ha! Arkadan dolanıp puan almak çok! Bizim için de arkadan dolanıp puan alındı burada biliyorsun!

Yani, projeden rahatsız olan, burada ***"çok büyükler"*** vardır ha! Projeden çok rahatsız olurlar! Proje olmayacak burada! Kıytırık işlerle uğraşacaksın!

Bu projeler, babamızın projesi miydi? Cebimizden mi harcıyorduk bunları? Milletin parasıyla yapılıyordu bu! Bunun faturası, devlete-hükümete çıkacaktı! Gene, baktım; aynı şekilde kurban edilmiş!

İnşallah, şu dönemde, tek parti avantajı da kullanılarak, bu proje hayata geçer. Gecikmeli de olsa!

- Burada termal tesisler olur,

- Şehir ısıtılır-soğutulur,
- Organik tarım yapılır,
- Seracılığa dönülür,
- Sağlık turizmi başlar,
- Ve o zaman, havaalanı da devreye girer!

Bu havaalanı… Bakın, şimdi bizim Denizli'de havaalanı 60 kilometre mesafede, Çardak'ta… Diyor ki, ***"Sağlık turizmi için, insanlar 25 kilometreden fazla gitmez"*** diyor. Yani, havaalanından termal turizmin, sağlık merkezinin olduğu yere azami 25 kilometre olması lazım!

Fazla olursa adam… Çünkü oraya gelen, belirli bir kuşak… Belirli bir tedavi alması gereken insanlar. Öyle 60 kilometre, 100 kilometre gitmez. İşte bir gün gelecek… Bütün bu termal suları, Aydın'da kullandığımız zaman… İnşallah şimdi bunlar kullanılacak…

O zaman;

- Organik tarıma geçeceğiz,
- Birim alandan verim alacağız,
- Ve yurtdışına bunları satmak için kargo uçakları Aydın Havaalanı'na inecek!
- O zaman, sağlık turizmi için gelen insanlar da bu havaalanına inip, 25 kilometre, 20 kilometre, 10 kilometre mesafede o tesise gelip tedavisini yapacak,
- Para girecek memlekete,
- İstihdam olacak,
- Para kazanacağız,
- Milli gelir artacak,
- Refahımız artacak,
- Konforumuz artacak.

Biz, sabahtan akşama kadar birbirimizle didişirsek… ***"Sen yaptın-ben yapamadım", "sen getirdin-ben getiremedim", "şunu tayin ettim-bunu terfi ettim."*** Bundan iş çıkmaz ki!

Üretmeden, değer yaratmadan, katma değer yaratmadan, yeni alternatifler üretmeden, mevcut potansiyelini, mevcut doğal kaynaklarını kullanmadan nasıl olacak bu?

Yani, lafla olmaz bu. ***"Lafla peynir gemisi yürümez"*** denir!

E, burada doğal bir servetin üzerinde oturuyoruz! Hiç mi borcumuz yok bu topraklara? Bu, yalnız Aydın'a değil, ülkeye hizmettir! Bugün onu söyledim. Dedim***, "Bakınız. Bu, Aydın'a hizmet değil, ülkeye hizmettir! Bu kaynakların üzerinde oturmak vebaldir. Günahtır! Bu, başka bir ülkede olacak, âbâd olur o yöre! Bu bölge, şimdi, üçe-beşe-ona katlanır! Bu serveti, bu değerleri ortaya çıkararak…"***

Ben, bu kararlılığı gördüm Aydın'da bugün… Bu çalışmanın da… Tam buna denk geldi bizim program… Ben, Denizli bölümünü… Demin söylediğim gibi… Söyledim. Yani, orada biz nasıl başlattık? Nasıl başlattık derken hangi seviyeden… Çünkü bu, bugün başlamadı ki! Bunlar, yıllardır tartışılıyor, hazırlanıyor, tartışılıyor… Ama bir türlü eyleme geçilemedi!

Yani, mucize, yerin altında! Mucize, yerin altındaki serveti yerin üstüne çıkarıp, onu dünyaya pazarlamakta! Mucize bu! Yoksa başka bir mucize yok!

Mucize, işte Allah vermiş. Bir nimetin üzerinde oturuyoruz!

UYGARLIKLAR DİYARI VE BİZ

Burası, uygarlıklar diyarıdır! Nasıl uygarlık kurulmuş burada? 2000 yıl önce, 3000 yıl önce burada yaşayan insanlar, bu uygarlıkları nasıl kurmuşlar ya? Biz niye şimdi bu uygarlıkların üzerinde oturuyoruz da büyük bir hayretle, büyük bir dehşetle bunları görerek ibret almıyoruz bunlardan?

Buranın havasından, suyundan, toprağından istifade ederek, bu uygarlıklar, bu medeniyetler burada kuruldu. Şimdi biz niye bir medeniyet kuramayalım burada? Niye birbirimizle vıdı vıdı? O, onu kıskanır; bu, bunu kıskanır! Yok! O, getirdi; bu, götürdü! Biri yapar, biri bozar! Düne kadar, hep böyle olmadı mı bu iş?

Musa İlhan: Benim partim, senin partin…

Recep Yazıcıoğlu: Bu 10 yıldır, 20 yıldır Aydın bu işlerle uğraşmıyor mu? 20 yıldır ne işle uğraşıyor Aydın'daki politikacılar? Allah rızası için soruyorum size. 20 yıldır ne ile uğraşıyorlar? Proje ile mi uğraşıyorlar yani?

Yazık, günahtır ya! İşte bak, yerin altında bir servet duruyor. Şu ya da bu nedenle yerin üstüne çıkarılamadı. Dilerim ki, bugünkü toplantı bir tarihi dönüşümün bir başlangıcı olur. Geç kalmakla beraber inşallah hayırlı bir başlangıç olur.

Musa İlhan: Sayın Valim, teşekkür ederim. Ben bu jeotermal konusunu ve bugün Aydın'ımızda yapılan, sayın milletvekillerimizin katılımı ile yapılan toplantıyı ayrı bir soru olarak düşünmüştüm. Sağ olun. Her zamanki heyecanlı halinizle…

Recep Yazıcıoğlu: Denk geldi…

Musa İlhan: Sağ olun. Çok güzel bir şekilde izah ettiniz. İnşallah bir vesile olur Aydın'ımızın kalkınmasında da… Ve yine seracılık ve diğer konularda da bu jeotermal enerjinin çok büyük bir ihtiyaç olduğunu düşünüyoruz elbette. İnşallah hayra vesile olur. Dinamik bir aydın kamuoyu olsun, bunun takipçisi olsun, yüksek sesle düşünsün, toplum sahip çıksın…

Biz, burada bu proje fizibilitesini hazırlattığımız zaman… Bundan 10 yıl önce… Toplantılar yaptık… Dedik ki; "K***amuoyuna bu mal olsun. Kamuoyu, bunu siyasetçilerden talep halinde her seferinde siyasetçilere bunu sorsun. Desin ki, 'Ne oldu? Ne oluyor projeler?'"***

Yani, olmuyor! Yani, dinamik bir toplum, dinamik bir kamuoyu olmadığı zaman, hep böyle beklemede…

- ❖ Ne yapalım işte?
- ❖ Olmuyor,
- ❖ Yapılmıyor,
- ❖ Edilmiyor.

Yani böyle oturup kahvelerde pişpirik oynayarak, bu işler olmaz! Sivil toplum olarak ayağa kalkmakla olur! Yüksek sesle haykırmakla olur! Sorgulamakla olur!

- ❖ Ne yapalım işte?
- ❖ Bizim elimizden ne gelir ki?
- ❖ İşte, bize para versinler, harcayalım.

Kim sana, ne parası verecek ya! Üretmeden ne parası verilecek?

Musa İlhan: Gökten ne altın yapar, ne gümüş değil mi efendim? İnsan için ancak çalıştığının karşılığı vardır.

Recep Yazıcıoğlu: Mehmet Akif ne diyor?

"Leyse li'l-insâni illâ mâ seâ derken Hudâ; Anlamam hiç meskenetten sen ne beklersin daha?"

Nedir?

Allah, diyor ki Kur'an'da; ***"İnsan için ancak sayinin, emeğinin karşılığı vardır."*** İşte, Mehmet Akif de diyor ki… ***"Bak!"*** diyor… ***"Allah, böyle diyor. Ancak, insan sayinin, emeğinin karşılığını alır. Sen, meskenetten, miskinlikten ne beklersin daha?"*** diyor. Yani ekmeden biçmek istiyoruz biz. Olmaz böyle bir şey ya!

Yani, mesai…

"Efendim, ne yapalım biz? Biz seçtik. Yapsınlar!"

Hayır efendim! Kimse taşeron değildir!

Zaten bu ülke… Siyasetçilere faturayı çıkarıyor.

Yanlış!

Biraz da kendimize faturayı çıkaralım! Biz, yüksek sesle bu talepleri dile getirdik mi? Bunların üzerinde durduk mu? Sivil toplum diye bir şey var dünyada!

Şimdi, biz bekliyoruz tabii! Şark toplumu olarak… İşte, bize partiler çözsün… Kurtarıcılar çözsün… Kurtar bizi Ana! Kurtar bizi Baba!

Bakıyorsun; Ana, Baba, kendini kurtarıyor ama milleti kurtaramıyor!

Kurtarıcı millettir!

Kurtarıcı millettir! Halktır! Toplumdur! Bunu başkasına fatura edemeyiz biz!

Yani, şimdi gene de vitesten atar gibi olduk ama… Yani, bu iş… Yav…

Musa İlhan: Sayın Valim… Söyleyin…

ÖLÜ TOPRAĞI

Recep Yazıcıoğlu: Ölü toprağı varsa bir ülkede… Oradan ürün çıkmaz! Ölü topraktan ne ürün çıkacak?

Dinamik bir toplum! Yöneteni ile… Yöneticisi ile… Hepimiz bir bütünüz! Bileşik kabız!

Yani, onun için… Fatura çıkaracağımıza, bu işe ortak olmanın yolunu, yordamını… Sistem değişecekse, halk talep edecek bunu. Halk, talep etmezse, niye değiştirsin sistemi yönetenler? Durup dururken, kimse bindiği dalı kesmez ki!

Böyle bir talep yok! Recep Yazıcıoğlu talepte bulundu diye, sistem mi değişecek? Olmaz ki! Halkın talebi olacak!

Nerede sevgili halkımızın talebi?

Efendim, sevgili halkımız pişpirik oynuyor! O zaman devam etsin pişpirik oynamaya!

Şimdi, al sana bir halk eleştirisi!

Musa İlhan: Evet...

Recep Yazıcıoğlu: Çünkü hep böyle siyaset, siyaset diyoruz… Fatura çıkartmak kolay! Zeytinyağı gibi üste çıkıyoruz o zaman!

Musa İlhan: Sayın Valim, çok teşekkür ediyorum. Yine, çok değerli hemşerilerimiz, bizi dinleyenler… Telefonlarıyla sorular soruyorlar ve iyi dileklerini iletiyorlar… Ben onları da aktarmış olayım bu arada…

- Bir izleyici, ***"Sayın Valimiz, saygılar sunuyorum. Aydın'ımıza hoş geldiniz. Aynı anda sizi Ege TV'de de izliyoruz. Orada spor kıyafetlisiniz. Burada resmi. Bu da sizin orijinalliğiniz. Siyasi partilerin birbirinden farklı yönü kalmadığını belirlediniz. Acaba (bu), siyasi parti bünyelerine giren bürokratların, parlamentoya girmek için çoğalmış olmasından kaynaklanmıyor mu?"*** diyor. İsmini belirtmemiş veya ismi bize gelmemiş.
- Başka bir izleyici, ***"Sayın Valim, Aydınlıları ve Denizlileri çok şanslı buluyorum. Eski Valimiz, Aydın'ımıza gelmekle renk kattılar. Sizi de, eski Valimiz olarak Ay TV***

ekranlarında görmekle hasret giderdik. Başarılarınızın sonsuza kadar gitmesini diler, Musa Hoca'ya da böyle bir program hazırladığı için teşekkür ederiz.” diyor.

- Diğer bir izleyicimiz arıyorlar***. “Öncelikle hoş geldiniz diyor, görevinizde başarılar diliyorum. Havuz sisteminin tam olarak gerçekleşebilmesi için, önce su kaçıran deliklerin kapanması gerekmektedir.”***

(Vali Recep Yazıcıoğlu, bu ifadeye yüksek sesle gülüyor…)

Recep Yazıcıoğlu: Doğru! Süper! Su kaçırma olmayacak… Yoksa havuz gider.

Musa İlhan: Evet…

- ***“Liselerin yabancı dil bölümlerinde okutulan kitaplar, yabancı ülkelerden geliyor. Bizim üniversitelerimizin yabancı dil öğretim görevlileri ne yapıyor acaba? Bu bir israf değil midir?”*** diyorlar.
- Başka bir izleyici arıyor efendim. ***“Sayın Valimize, ‘Siyasete girmek istediniz mi?’ diye sormak istiyorum. Bu ülkenin size ihtiyacı var Sayın Valim.”*** diyor.
- Aydın'dan başka bir izleyici, ***“Bankalardan hortumlanan 139 milyar dolar para, bu devlete nasıl geriye döner?”*** diyor.
- Bir hanımefendi aramışlar. ***“Ben lise son sınıf öğrencisiyim. Ayşe Kulin'in ‘Köprü’ adlı kitabından konu edilen vefalı, fedakâr ve başarılı valinin Recep Bey olduğunu düşünmüştüm. Bu konuda bu düşüncemi teyit edici, yani doğrulayıcı bir cevap bekliyorum sizden. Yolunuz açık olsun. Bahtınız açık olsun Sayın Valim.”*** diyor.

Efendim, ben bu Ayşe Kulin'in romanından… Özellikle Başbağlar'la ilgili size soru soracaktım. Fakat belki konumuzun gereği olmayabilir, başka yönlere belki bu programda girilmemesi gerekir diye sormamıştım ama bu kardeşimiz çok güzel söylemişler. İnşallah buna da cevap vereceksiniz. Yani, o vefalı, cefakâr ve fedakâr valimizin sizin olup olmadığınızı merak ediyorlar.

- Diğer bir izleyici, Söke'den… ***“Erzincan ile Denizli'nin farkı ne? Denizli'yi de Erzincan gibi yapacak mısınız? İnsanlara kendinizi sevdirecek misiniz?”*** diyor.

- Aydın'dan başka bir izleyici arıyor. ***"Sayın Valimize hoş geldiniz diyorum. Söylediklerinize büyük ölçüde katılıyorum. Bugün İzmir'deki savaş karşıtı eylemcilere yapılan saldırıyı izlediniz mi? Eğer bu toplum sokağa çıkarsa, aynı durumla karşılaşacağını düşünüyor. Bu da insanları sokağa çıkarmıyor. Sayın Valim, bu söylediklerinizden dolayı yarın sizi de halkı tahrik etmekten yargılayabilirler."*** diyor.

Recep Yazıcıoğlu: (Gülerek söze başlıyor.) Şimdi korkunun ecele faydası yoktur. Sevgili kardeşimize ben hak veriyorum. Hem de vermiyorum.

Neden?

Yav bugün, siz şimdi şundan korkarak, bundan korkarak… Ya bugün bin kişi Aydın'da ***"Savaşa hayır!"*** mitingi yapıldı mı? Zannetmiyorum!

Eğer yapıldıysa, 500 kişiden fazla katılan olmamıştır. Peki, Aydın'da 10 bin kişi, 20 bin kişi katılsaydı ***"Savaşa hayır!"*** mitinginde, ne olurdu yani? Yasal olarak müracaat edersin. İznini alırsın. Kırıp dökmeden miting yaparsın!

"Yani, efendim… Şimdi biz böyle yaparsak, kafamıza bir cop iner."

Peki, elin oğlu nasıl yapıyor bu işi? Orada da cop iniyor. Orada da itfaiye ile boyalı su püskürtülüyor. Ama gene de insanlar, ellerinde pankartlar(la) çıkıyor!

Bizim insanlarımız, bahaneyi bulmuş… Niyeti yok ya! ***"Yav"*** diyor***, "Biz, çıkarsak piyasaya, cop yeriz."***

Tabii ki yiyeceksin! Cop da yersin, yüksek sesle de haykırırsın! Bunun başka yolu var mı yani şimdi?

Onun için bunlar bahane ve mazeret… Hiçbir zaman bitmez! Yani, onun için sevgili dostumuz; hem haklı, hem haksız!

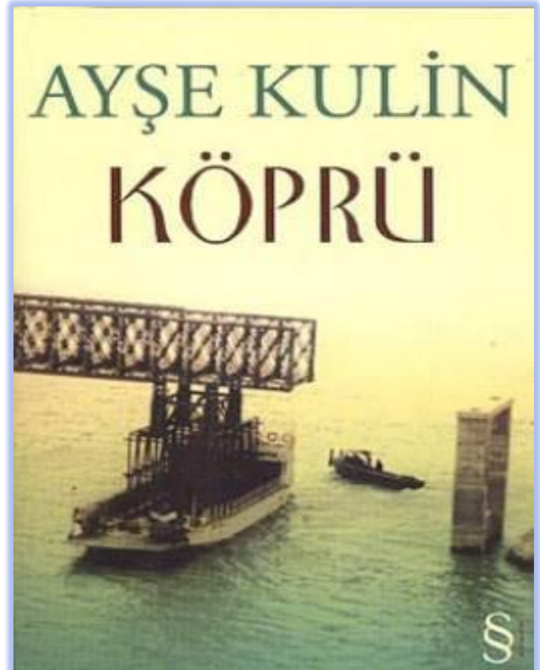
Musa İlhan: Suya giren, ıslanacak… Öyle mi efendim?

Recep Yazıcıoğlu: Yani bu iş böyledir!

AYŞE KULİN'İN KÖPRÜ ROMANI

Recep Yazıcıoğlu: Ayşe Kulin'in romanı da… O sevgili öğrencimiz(in sorusu)… Bizim Erzincan'daki bir köprünün romanıdır. Ve daha önce bizim kaymakamlık dönemi ile ilgili bir kısım geriye dönüşler vardır orada…

Ayşe Kulin'in sekizinci romanı Erzincan'la ilgilidir ve Erzincan'daki ***"yönetici"*** ile de ilgilidir. (Bir gülümseme ile yanıt veriyor.)

Musa İlhan: Yani, sizinle ilgilidir değil mi efendim?

Recep Yazıcıoğlu: Yani… (Gülüyor.)

BAŞPINAR KÖPRÜSÜ

Musa İlhan: Sayın Valim, eğer uygun olursa… Ben, girmek istememiştim o Başbağlar Köprüsü[16] olayına… Bilmiyorum, programımızda uygun olursa, sizin açınızdan kısaca bir değinebilir misiniz ona efendim?

Recep Yazıcıoğlu: Şimdi bu köprü… Keban (Barajı)… Daha önce bunlar yıllarca uğraşmışlar. Bir asma köprü yapmışlar. Asma köprüden otomobil geçiyordu… Sonra Keban (Baraj) Gölü olunca kaldı mı suyun altında?

Bunlar (Erzincanlılar) 30 yıl köprü için mücadele vermişler. Suyun altında kalan köprüyü, yeniden suyun üstünde… Yeniden bir köprü yapmak için… 30 yıl!

Yazıldı, çizildi… Birkaç bavul dolusu evrak oldu!

Şimdi biz, gidince baktık ki bunların iki tane sorunu var. Bir tanesi köprü, birisi Taşyol…

- Özel İdare,
- Halk katılımı,
- Ve devlet desteği!

---

[16] Başpınar Köprüsü… Daha sonra yeniden inşa edilen köprüye Vali Recep Yazıcıoğlu Köprüsü adı verilmiştir.

Üçünü bir araya getirdik. 30 yıllık problemi çözdük. İşte o köprüyü, ***“bir toplum kalkınması örneği”***, ***“bir halk katılımı örneği”*** olarak ***“devlet-millet birlikteliğinin bir örneği”*** olarak ortaya koyduk ve işte bir romana konu oldu.

TAŞYOL

Recep Yazıcıoğlu: (Konuşmasına devam ediyor…) Aynı şekilde Taşyol da öyledir. Yaklaşık 8 kilometrelik bir tüneldir. 6 kilometresi taştır, geri kalanı açıktadır. O da, 130 yıllık bir rüyaydı!

Yani, problem çözmek… Halkla beraber problem çözmek… Tabii devletin de desteği var… Biz, cebimizden yapmadık bunları! Hiçbir bürokrat, cebinden bir iş yapmaz! Ben, zengin değilim ki! Bunlar, hep devletin ve milletin parası… Biz de devletin ve milletin memuruyuz! Hizmetkârıyız!

Ne diyor, demin söyledik ya?

“Vali-i Vilayet, Hademe-i Devlet!”

Biz, devletin hademesiyiz! Yani, olay budur! Yoksa ben yaptım! “Neyle yaptın? Kaç paraya yaptın?” diye sorarlar adama!

Onun için, biz ancak vesile olabiliriz! Bir önder olabiliriz. Bir orkestra şefi olabiliriz!

İşte oradaki hizmetlerin de kaynağı budur. Tabii, köprü ve çevresindeki olaylar… İşte, Başbağlar olayı, oradaki mezhep olayı, PKK terör saldırısı… Hepsi bir araya gelerek…

Benimle ilgili olanlar, onlar belgesel… Onlar doğrudur. Belgeseldir. Geri kalanı da kurgudur. Yani, romanın bir bölümü kurgudur. Bir bölümü de… Yani, benimle birebir olan konuşmalardan elde edilmiştir.

PROJE VE SİYASET

Daha önce sizi iki farklı televizyondan birden izlediğini ifade eden kişinin şöyle bir sorusu var; ***"Acaba (bu), siyasi parti bünyelerine giren bürokratların, parlamentoya girmek için çoğalmış olmasından kaynaklanmıyor mu?"*** diyor. Onu da isterseniz, bir-iki cümle ile Sayın Valim…

Recep Yazıcıoğlu: Şimdi, tabii… Siyasete bürokrat da giriyor, bürokrat olmayanlar da giriyor. Ben, siyasetin… Türkiye'de siyasetin, değişim ve dönüşümün bir aracı olması gerektiğine inanan ve bir proje ile iktidar olunmasının gerektiğine inanan bir kişiyim. Onun için siyaseti de… Yani, proje ve program bazında olması gerektiğini arzu ediyorum. Öyle olmayınca da, benim orada bir rol almak gibi bir niyetim yok!

Proje ve program varsa… Yani böyle… Proje ve program dediğimiz, ayrıntılı…

- Anayasa mı değişecek? Anayasayı yazacaksın! Programın, "yeni anayasa" olacak! Mesela… Anayasayı değiştireceksek…
- İdari yapılanmayı mı değiştireceksin? Kanunlarını yazacaksın! Ne zaman? Muhalefette iken!
- Siyasi yapıyı mı değiştireceksin? Kanun tasarılarını, tüzükleri hazırlayacaksın. Diyeceksin ki; "Benim programım bu!"

Yani, kendini bağlayacaksın! Böyle yuvarlak laflarla program yazmayacaksın! Kendini bağlayacaksın!

Halk da diyecek ki; ***"Kardeşim programın ne? Yuvarlak lafı bırak! Ayrıntılı proje-programın var mı?"***

-"Yok."

(Halk:) ***"Git işine!"***

Halkımız böyle demediği sürece, daha çok bekler! Bekleyen derviş muradına ermiş ama bir türlü biz 50 yıldır bekliyoruz… İşte netice ortada! Yani, bu neticeden memnunsak, çok iyi!

Yani, sorgulamamız lazım. Hem siyaseti, hem kendimizi…

Hem kendimizi de sorgulamamız lazım!

DEĞİŞİM

Musa İlhan: Öncelikle de kendimizi değil mi Sayın Valim?

Recep Yazıcığlu: Tabii, önce kendimiz. Zaten deniyor ki; ***"Değiştirmek isteyen, önce kendisi değişmelidir."*** Bu, budur yani!

Musa İlhan: Değişim şart, değil mi efendim?

Recep Yazıcıoğlu: Değişim… Zaten kafalar değişmezse… Bizim kafalarımız, şimdi faşistse, demokrasi olur mu ülkede? Tek tek, bütün kafalar faşistse, herkes kendi doğrusunu dayatıyorsa

herkes kendi doğrusuna tapıyorsa, başka doğruların olduğunu kabul etmiyorsa, o ülkede demokrasi olur mu? O ülkede özgürlük, insan hakları olur mu?

Musa İlhan: Sayın Valim, iki izleyicimiz telefonla görüşlerini beyan etmişler.

- ***"Sayın Valime, hoş geldiniz diyorum. Şu anda onlarca ulusal kanal varken, Ay TV ve Ege TV'deki program arasında zapping yarışı yapıp, Sayın Valimi zevkle dinliyorum."***

Recep Yazıcıoğlu: Sağ olsun…

TARİH

Musa İlhan: (İzleyicinin mesajını aktarmaya devam ediyor)

- ***"Sayın Valimizden çok şey öğreniyoruz. Sayın Valimizden, Aydın-Tralleis antik kenti hakkındaki düşüncelerini öğrenmek istiyorum."*** Artı, Aydın'da bolca yetişen pamuk ürünlerinin neden yeteri kadar işlenemediği konusunda düşüncelerinizi soruyorlar.
- Diğer bir izleyici, ***"Kütahya'da bulunan bor madenlerinin çok kıymetli olduğunu ve bunların birisinin de Afrika'da olduğunu biliyoruz. Bunlar neden çıkartılıp işlenemiyor? I. Dünya Savaşı'ndan sonra yasaklandı mı acaba petrol gibi?"*** İyi akşamlar dileklerini sunuyorlar.

Şu an onlarca kanal arasından Sayın Valim, sizi izliyorlar.

Recep Yazıcıoğlu: Şimdi, bu Aydın'daki ören yerleri, tarihi mekânlar… Bin yıl önce, iki bin yıl önce yapmışlar… Biz bunların restorasyonunu yapamıyoruz! Böyle bir şey olabilir mi ya? Yani, bundan da ibretler, dersler çıkartmamız gerekir.

Geçen ben Söke'de Menderes Üniversitesi'nin hazırladığı semineri 2 gün izledim. Orada hocalar, bu bölgedeki antik kentleri anlatıyorlardı. İşte, nasıl oldu, ne oldu? Dedim ki, "Bakınız. Bir şeyi atlıyorsunuz. 'Senatolar' var. Senato! Yani, her antik kentte bir amfi tiyatro var… On bin kişilik… Yirmi bin kişilik…

Şimdi bizim var mı Aydın'da amfi tiyatromuz? Yok!

Ama adamlar, bu şehir devletlerinde, Aydın hudutları içinde olan bütün antik kentlerde on bin kişilik, yirmi bin kişilik, otuz bin kişilik amfi tiyatrolar var!

Bir de senato var! Allah Allah! Ne demek senato? Senato demek, yönetime katılmak demektir! Yani, 2000 yıl önce burada yaşayan insanlar, yönetime katılmışlardır.

Rahmetli Özal, Afrodisias'a geldi. Orada açılış yapıyoruz. Ben onu söyledim. Dedim, ***"Bakın, Afrodisias'ta senato var."***

Ne demektir senato?

Demek ki, Afrodisias'taki[17] bu uygarlığı kuranlar, kendi kararlarını kendileri almışlardır! Roma'ya giderek, Roma'ya dosya göndererek… Yani, merkezi hükümet olarak bunu almamışlar. İnisiyatif kullanarak, karar vererek bu uygarlığı kurmuşlardır. Şimdi bunun biz restorasyonunu yapamıyoruz!

Bu uygarlıkları kuran bu insanlar, bu topraklarda para kazandılar. Bu topraklarda ticaret yaptılar. Bu topraklarda medeniyet kurdular. Tiyatro, kültür, felsefe, bilimde mesafe aldılar! Biz, aynı topraklarda yaşıyoruz! Bizim ortaya koyduğumuz medeniyet nerede? Kendimizi sorgulamamız lazım!

Yani, bizim yaptığımız bu çarık çürük binalar, bu uydur kaydır binalar, bu kibrit kutusu binalar acaba 2000 yıl sonraya kalacak mı? Kalacak mı? Taşı unuttuk! Taş diyarıdır bu memleket!

TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE DAİR

Yani, herkes(in) kendisini sorgulaması lazım. Kendimizi çok beğenirsek, yaptığımızı çok beğenirsek, ***"Bir Türk dünyaya bedeldir."*** dersek, yerimizde sayarız. Yani, biz önce bir haddimizi, hududumuzu bileceğiz. Bir özeleştiri yapacağız. Hem sistem tenkidi, tahlili yapacağız. Çözüm önerileri sunacağız. Kendi kafamızdaki doğruları sorgulayacağız. ***"Doğru mudur, yanlış mıdır?"*** diye…

"Siyah-beyaz" düşünmekten de vazgeçeceğiz… Kuşkuya dayalı, araştırmaya, gelişmeye dayalı üretici, yaratıcı bireyler olmak zorundayız! Eğitim sistemimizin de bu yönde olması lazım. Bunu da tabii, gene toplum sorgulayacak. Aile sorgulayacak… Bak, siz diyorsunuz ki; ***"Burada eğitim***

[17] Aphrodisias tiyatrosu: "Sahne binasının kuzey duvarı arşiv olarak adlandırılmıştır. Bu duvar üzerindeki yazıtlar Aphrodisias kenti ile ilgili önemli yazışmaları içermektedir. Bunlar imparatorların kente verdiği ayrıcalıklar ve özel senato kararlarıdır. Örneğin bir yazıtta tapınağa Sezar tarafından hediye edilen altın Eros heykelinin, çalınarak Efes'deki Artemis tapınağına götürülmesi ve sonradan geri alınmasından söz etmektedir. Kentin Hıristiyanlaşmasından sonra bu yazıtlardaki Aphrodisias ve Aphrodithe isimleri kazınmıştır." Görsel ve dipnot için kaynak: https://www.aphrodisias.org/antik-tiyatro

programı yapıyorum.” E, ne kadar güzel! İşte bunu sivil toplum da kendisine mesele edinecek ve bunu bir talep haline getirecek.

Eğitimin programı, müfredatı, programı, ilkeleri, şekli, şemali tepeden tırnağa, A'dan Z'ye bir sorgulamadan, eleştiriden geçmesi lazım.

“Türküm, doğruyum, çalışkanım, büyüklerimi saymak, küçüklerimi sevmek…” Yok böyle bir olay yav! Yani, bunu günde bir milyon defa tekrar ettiğin zaman, doğru mu oluyorsun? Düzgün mü oluyorsun? Küçüklerini mi seviyorsun? Büyüklerini mi sayıyorsun? Bu, bir nakarattır!

Ha bandın tuşuna basmışsın, banttan okumuşsun! Otomatik hale gelmiş bir şeydir! Bunu da kimse sorgulamıyor. Ben sordum… Almanya'daki… Öğrenci var, ilkokula gidiyordu. ***“Siz”*** dedim, ***“Kızım, sen okulda iken, öğretmen geldiği zaman, ayağa kalkar mısınız?”*** (Öğrenci) ***“Yok”*** dedi. ***“Peki”*** dedim, ***“Sabah, ‘Almanım, doğruyum, güzelim…’ diye bir nakarat söyler misiniz?”*** (Öğrenci) ***“Yok”*** dedi. ***“Peki, bayramlarda trampet takımı, hiza-istikamet, emir-komuta ve resmigeçit yapar mısınız?”*** dedim. ***“Yok”*** dedi. ***“Yav, o zaman siz hiçbir şey yapmıyorsunuz! Sizin eğitim sisteminiz çökmüş!”*** dedim yav! Bizim Türk eğitim sisteminden Almanya'ya bir adaptasyon yapmamız gerekiyor! Bak, hep hiza-istikamet!

Eğitim… Öğretim…

Talim… Terbiye…

Eğitim-öğretim yok, “öğrenim” vardır! Eğitim-öğretimde emir-komuta vardır. Talimat vardır. Öbüründe de öğrenme vardır. Bizim, ***“öğrenme”***yi öğrenmemiz lazım! Bize öğrenme öğretilmiyor ki! Bize mutlak bilgiler öğretiliyor! Bunların mutlak olmadığını öğretmenlerin söylemesi lazım diyor bir düşünür. “Öğretmen, söylediği, okuttuğu her şeyin doğru olmayabileceğini, bundan kuşku duymak gerekebileceğini, mutlak doğru diye bir şeyin olmadığını vurgulaması lazım” diyor. Yoksa çocuk, mutlak doğrularla yatar, kalkar. Bizim de nasıl şimdi mutlak doğrularla yatıp kalktığımız gibi…

Musa İlhan: Sayın Valim, teşekkür ederim. Gerçi, maşallah… Yani, sizi durdurmak mümkün değil… Allah, enerjinizi arttırsın! Geçen haftalardaki toplantılarımızda, konuşmalarımızda, programlarımızda… Çocuklarımıza toplu olarak şunu sorduk… Meslek lisesi öğrencilerimize… Genel lisedeki öğrencilerimize…

“Çocuklar” dedik… Arkadaşlarımız da vardı… Öğretmen arkadaşlarımız… ***“Okullarda… Siz Türk'sünüz, Türk çocuğusunuz… Türk dilini yeterince öğrenebiliyor musunuz?”***

Hepsi ittifakla dedi ki; ***“Biz, Türkçemizi tam olarak öğrenemiyoruz.”***

Sorduk: ***“İngilizceyi öğrenebiliyor musunuz?”***

Dediler ki; ***“İngilizceyi de öğrenemiyoruz.”***

Sorduk: ***“Kültürünüzü tam olarak öğrenebiliyor musunuz?”***

“Hayır” dediler, ***“Biz kültürümüzü de öğrenemiyoruz.”***

“Peki, Atatürk'ü tam olarak anlıyor musunuz? Atatürk'ü kavrayabildiniz mi? Atatürk, kimdir? Ne yapmıştır? Ne önermiştir?”

Dediler ki; ***“Yeterince, onu da tam olarak…”*** Yani, vermek istediği mesajı tam olarak almıyoruz. Şekilcilikten öteye geçemiyoruz.

Sayın Valim, düşünün… Gençler okullarında bunu alamazlarsa… Ailede, çevrede… Dilini, töresini, geleneğini ve Cumhuriyet’i kuran yüce önder Atatürk’ümüzü algılayamazlarsa, tanıyamazlarsa, onu sadece bir şekil itibariyle kabul ederlerse, onun vermek istediği mesajı anlayamazlarsa, muasır medeniyet seviyesini yakalamamız mümkün mü efendim?

Değil. Değil mi efendim?

Recep Yazıcıoğlu: Şimdi, bu “Ezberci öğretime hayır!” diye hep söylenir ya? Ezber! Mutlak doğruların ezberlenmesi… Şimdi, deniyor ki; ***“Öğretmen, sınıfta sualleri verdiği zaman, sınıf terk etmesi lazım.”*** Ama bizim öğretmen, çocuklar kopya çekecek diye… Yani, hırsızlık yapacak diye… Bir gözetleyici olarak, böyle projektör gibi sınıfı tarassut eder[18]. Yani, kabul şudur: “Çocukların hepsi hırsızdır. Hep çalacaklar. Aman dikkat edeyim. Bunların hırsızlık yapmasına mani olayım.”

Yani, güven esası yoktur. Aksine güvensizlik vardır. Yani, çocuklara güven duyulmamaktadır. Hâlbuki çocuk, o yaşta güven duyulmuyorsa, büyüdüğü zaman ne olacak? Yani, yanlış bir varsayım üzerine kurulmuş bir sistemdir. Onun için bir düşünür[19] diyor ki; ***“Öğretmen, soruları sorduğu zaman, sınıfı terk etmesi lazım. Çocuklara güvendiğini göstermesi lazım.”***

Çocuklara hırsız olduğunu algılat… Sonra çocuk hırsız olur zaten! Sonunda çünkü o noktaya… Öyle başlıyor bu iş! Yani, yanlış bir telkinle… Yanlış bir düşünce ile… Böyle bir varsayım üzerine kuruluyor. Yani, netice şu: Her şeyi irdelemek, doğrusunu, yanlışını… Çünkü ***“siyah-beyaz yok”*** denir ya hani? Sayısız ton farkı vardır. Yani, bir şeye böyle saplanıp kaldığın zaman, orada saplanıp kalırsın. Yani, neden, niçin, nasıl? Bunların cevabını bulmak lazım. Şimdi, neden, niçin, nasılın cevabı olmadığı zaman… ***“Efendim, böyle geldi… Böyle gidecek! Böyle gördük, böyle yapacağız!”*** Yok, böyle bir şey! Yani, üretken, dinamik, sorgulayan, düşünen, araştıran… Şimdi çocuk bir şey söylüyor. ***“Otur aşağıya! Sen ne anlarsın?”*** Yav, ne demek, ne anlarsın? Çocuk bir şey soruyor ya!

Ondan sonra da çocuklar gelir… ***“Çekil! Çekil şuradan! Ağlamayın! Gülmeyin! Karışmayın! Görüşmeyin!”*** Yav, o zaman çocuk salak olur! Yani, çocuğa hiçbir inisiyatif tanımıyorsun! Hiçbir imkân vermiyorsun! Zaten bebekken kendin gidip yediriyorsun. Çocuk, kendisi yemek istiyor. Sen gidip dayatıyorsun ağzına! ***“Sen küçüksün, yiyemezsin. Ben, sana yedireceğim.“*** Çocuk, çişini gidip kendisi yapmak ister. ***“Yok, biz çocuğumuzu götürelim, çişini yaptıralım…”***

Şimdi çocuk pantolonunu giymek ister, onu biz giydiririz. Sonunda çocuk düşer, 500 kişi onu kaldırmaya kalkar. Hâlbuki yabancılar çocuğu kaldırmaz. Kendisi kalksın. Yani, özgüven… Güven duygusu… Çocukken başlar bu işler! Onun için biz, evlenecek eşlere… Bilmem ütü, süpürge, tencere, tava götüreceğimize bir kitap götürsek…

Ne kitabı?

Çocuk psikolojisi ile ilgili kitaplar var. Bir yaşındaki çocuk, iki yaşındaki çocuk, 5 yaşındaki çocuk. Biz, çocuklarımızı yetiştirdiğimiz zaman, bu kitaplar yoktu. Şimdi var! Şimdi, bu kitapları bizim

---

[18] Tarassut: Dikkatle bakma, gözetleme, gözleme

[19] Videodan çözüm sırasında isim anlaşılamamıştır.

insanlarımızın, annelerin, babaların, dedelerin okuması lazım. Ben, şimdi bunları okuyorum, torunum için! Çünkü bakıyorum, gözümün önünde, okuduğum zaman… Çok büyük yanlışlıklar yapılıyor! Ve bunları… Yani, biz baştan daha 2 yaşında, 3 yaşında, 4 yaşında iken biz davayı kaybediyoruz. Ondan sonra bir de okulda kaybediyoruz! Ailede kaybediyoruz! Kayıp vaka olarak piyasaya çıkıyoruz!

PİRAMİT YAPI

Musa İlhan: Evet efendim… Sayın Valim, ulusal televizyonlarda ve diğer kanallarda da, sizi zaman zaman izliyoruz… Ve düşüncelerinizi hiç çekinmeden, dobra dobra söylüyorsunuz. Rahmetli Hayrettin Uzun Bey varmış. Kocaeli milletvekili… Eski… Rahmetli… Meclis kulislerine çıkarmış efendim, ***"Arkadaşlar"*** dermiş, ***"Size bir şey soracağım. 445 mi büyük, 5 mi büyük?"***

-"Elbette Hayrettin Abi 445 büyük! Olur mu öyle şey?"

-"Yook! Siz bilmiyorsunuz! Türkiye'de 5 büyük var, 445 tanesi onlar kadar büyük değil!"

Recep Yazıcıoğlu: Biat!

Musa İlhan: Evet… Şimdi, bunlar tabi tarihe kavuştu. Tabii, takdir milletindir. Biz, yorum yapamayız. Gelecekle ilgili neler olacak bilemeyiz. Şunu sormak istiyorum efendim:

Bu millet… Hizmet etmeyenlere, edemeyenlere veya ettiğini ispat edemeyenlere… "Dur!" dedi. Yeni bir tablo ortaya çıkardı. Ve yeni tablonun ortaya çıkışında da bir ortak irade vardı. Parti açısından söylemiyorum.

"Yolsuzluk istemiyorum" diyor. ***"Hortumculuk istemiyoruz. Üretin! Yapın! Bizi mutlu edin! Biz de size desteğimizi verdik"*** diyor. Sayın Valim, bu anlamda yola çıkarak, bir siyasetçi… Yani, siyasete girmek; elbette kısmet, takdir meselesidir, nasip meselesidir. Biz, sizleri mecliste görmek istiyoruz. Aydınlılar da görmek istiyorlar. Ancak, bir siyasetçi Sayın Valim, nasıl olmalı? Meclis'e gittiğinde emme-basma tulumba gibi, eller kalkıp inmeli midir? Yoksa sizin yaptığınız gibi, her zeminde, her yerde, her makama karşı dobra dobra fikirlerini söyleyebilmeli midir? Türkiye'de hangi tip siyasetçi… Artık tip kelimesi, belki şekillendirmek olur ama… Siyasetçiler nasıl olmalıdır? Yani nasıl meydana gelmelidir? Nasıl oluşturulmalıdır da bu ülke kalkınabilsin? Buyrun Sayın Valim…

Recep Yazıcıoğlu: Şimdi… Bizim Doğu toplumları kul… Kutsal devlet ve tebaa… Yani, tabi olan… Kul, kulluk yapan… Kapıkulu… Şimdi, bundan nasıl sıyrılıp kurtulacak Doğu toplumları? Biz dâhil… Şimdi bizde piramit sistemi denir. Yani, her şey piramittir.

Parti, piramittir...

Devlet, piramittir…

Dernek, piramittir…

Aile, piramittir…

Yani, başında bir adam… Altında da teferruat vardır. Şimdi, bu bizim kültürümüz… Yani, bu partide de böyle… Dernekte de böyle… Kooperatifte de böyle… Şirkette de böyle… Ailede de böyle… Devlette de böyle…

İşte bunları eleştirerek, tartışarak, konuşarak…

PEDERŞAHİ KÜLTÜR

Yav, biz hiç mi yoğuz piyasada?

- Bir cemaate girersin… Bir tarikata girersin… Şeyh her şeye kadirdir… Seni cennete götürecek.
- Partiye girersin... İtaat… Biat… Aynı şey!
- Dernek de öyle… Hep baştaki kişiye ihale ve havaledir!

Buna **"pederşahi kültür"** deniyor. Yani, bundan işte… Sorgulayarak… Kendi tavırlarımızı, kendi yanlışlarımızı, doğrularımızı… Bir gözümüzün önünde… Bir muhasebesini yapmamız lazım…

İşte… Seçkinler… Aydınlar… Televizyon programları vesaire… İnsanlar için bu anlamda uyarıcı ve etkileyici olmalıdır… Yani, hiç kimse Merih'ten gelmemiştir[20]. Yani, hepimiz… Yöneticiler de… Yönetilenler de…

TOPLAM KALİTE ANLAYIŞI

Şimdi… Toplam Kalite anlayışında, genel müdür dediğimiz kişiler… Bizde biliyorsunuz, herkesin yeri vardır. Otomobilinin yeri vardır. Hâlbuki toplam kalitede; genel müdür en son gelirse, park edecek yer bulamaz, 2 kilometre uzağa arabasını park eder. Doğrusu da budur.

Yani, yeri hazır beklemez! Bakın! Anlayışa bakın! Yani, insana verilen değere bakın!

Bizde şimdi… Kıymetli ve değerli denir ya? Önemli… Değerli… Her önemli, değerli olmuyor… Her değerli, önemli olamıyor. Onun için de zaten davayı kaybediyoruz.

Şimdi, (Toplam kalite anlayışında) genel müdür de beraber çalıştığı personelle yemek kuyruğuna girer. Yani, genel müdürün bizde, yeri ayrıdır, biliyorsun. ***"Lordlar kamarası"***nda oturur, yemek yer. Öbürü de, avam… Avam tabakası… Yani teferruat…

Şimdi, bunları adamlar, böyle çözmeye çalışıyorlar. Yani, orada yönetici, yönettiği insanlardan kopuk değil! Halktan kopuk değil! Yani, bu iç içe girmiş. Ama bizim bu seçkinci anlayış… Halktan kopuk… Beğenmeme… Araya mesafe koyma… İşte, ***"Bu milletten ne köy olur, ne kasaba!"*** E, ne yapacağız? Merih'ten mi insan getireceğiz?

Peki… Bizim burada yaptığımız eleştiri, aslında bir özeleştiridir. Yani, seçkinci bir şey değil! Yani, biz varlığımızın farkında olalım! Gücümüzün farkında olalım eleştirisini yapıyoruz biz burada! Yoksa beğenmeme anlamında değil! Yani, nasıl daha iyi yapabiliriz? Kendi varlığımızı, kendi ağırlığımızı nasıl hissedebiliriz, hissettirebiliriz? Yani, nasıl katılabiliriz yönetime?

[20] Gezegen. Latince Mars veya Arapça Merih…

İşte, bütün bunlar yani… Dinamik bir toplumun her şeyi dinamik olur…

MÜTEŞEBBİSLİK

Bakın, şimdi bizim Denizli… Çok ilginç! Güzel bir kelime var… Denizli, sanayide… Tekstil ağırlık olarak, sanayide… ***"Fiili ekonomik desantralizasyon"***u uygulamıştır! Fiili… Ekonomik… Desantralizasyon… Yani, tabandan tavana yükseliş!

Devlet, aynı devlet!

Sistem, aynı sistem!

Denizli, almış başını gidiyor!

1000 tane şirket! 1000 tane fabrika! Yarısı tekstil! Amerika ve Avrupa'nın bornoz ve havlu ihtiyacının yüzde 25'ini Denizliler üretiyor! Denizli'ye devlet ekstra bir destek sağlamamış! Aksine, ne yolunu yapmış, ne hastanesini yapmış, ne okulunu yapmış! (Başka bir yeri işaret ederek) Burada bunların hepsini yapmış…

Demek ki, müteşebbis insan… Arayan… Hırsla başarıya koşan… Tasarruf eden… Aklını kullanan… Mesai veren… Çile veren… Üreticidir…

İşte Gaziantep!

İşte Kayseri!

İşte Denizli!

Musa İlhan: Kahramanmaraş…

Recep Yazıcıoğlu: Kısmen Kahramanmaraş…

Sistem, aynı sistem! Ama o insanlar, üretken, dinamik, canlı….

Yahu ben şimdi Aydın'da… Cumartesi-pazar var ya? Cumartesi-pazarki mesai, hafta içinden çok yoğun! Toplantılara yetişmek… Etkinliklere yetişmek… Mümkün değil!

Öyle bir dinamik yapı ki! Ben, hep yurtdışına gittiğim zaman… Kasabalarda… Şehirlerin etrafındaki fabrikalara hep hayıflanırdım… ***"Yav"*** derdim… ***"Türkiye'de de olsaydı!"***

Şimdi biz, Denizli'de fabrikalar cennetine düştük! Fabrikalar denizine düştük! Şimdi ben, bir ayda ancak gezebileceğim fabrikaları! Tek tek…

Musa İlhan: Bir ayda gezeceksiniz…

Recep Yazıcıoğlu: Bir ayda ancak gezebilirim! Çünkü 1000 tane tesis var! 1000 tane fabrika var! Ama Denizli'nin sanayide, tekstilde aldığı bu mesafeyi…

Bakıyoruz;

- Eğitimde alamamış.
- Turizmde, yatak kapasitesi olarak almış ama konaklama olarak alamamış. Termal turizmi değerlendirememiş.
- Tarımda, organik tarıma geçememiş. Ama Çivril'de 40 tane soğuk hava deposu var. Biliyor musunuz?

Bir ilçede, 40 tane soğuk hava deposu olur mu ya? Oradaki potansiyeli görün yani! Elma üretimini görün. Şimdi, üzüm… Dünyaya üzüm ihraç ediyor! Yav, dur-durak yok adamlarda ya! Burnumuzun dibinde!

Ama bizim burada… Şimdi Aydın'da… Bir toprak var… Kredi var… Pamuk var… Pamuğu ekersin… Satarsın… Taban fiyat alırsın. Ondan sonra, gidersin gayet güzel şekilde… Onu da işte… ***"Âlem"*** vaziyetinde… Ondan sonra da kâhyalar çalışır!

E, peki burada… Demin bir arkadaşımız diyor ki; ***"Yav"*** diyor, ***"bu tekstil"*** diyor… ***"Bu pamuk burada üretiliyor… Niye burada iplik olup, kumaş olup, tekstil olup satılmıyor?"***

İşte burada (Aydın'da) üretilen pamuk, Denizli'de iplik oluyor, kumaş oluyor, tekstil oluyor, bornoz oluyor, satılıyor, para kazanılıyor! Buyur kardeşim şimdi!

Burnumuzun dibinde!

Ama tabii… Burada şimdi bir mirasyedilik, bir hovardalık var… Adam… Atadan, deden kalmış bina… Orada (Denizli), atadan-deden şey kalmış… İş! Müteşebbis ruhu kalmış!

Teşebbüs!

İş!

Üç kişi bir araya geldi mi, bir şirket kuruyor!

BABADAĞ İLÇESİ

Recep Yazıcıoğlu: Babadağlılar! Bunları bilirsin… Babadağ'a gittik. Babadağlı var ya? Adamın lokantası yoktu! Allah'ın dağında bir tepenin üstünde kurulmuş! Sanayicinin yüzde 80'i Babadağ'dan gelmiş!

Şimdi tabii… İkinci nesil… Üçüncü nesil… Lisan biliyor… Yurtdışı tecrübesi var! İthalatı-ihracatı öğrenmiş! Ama sınıfı geçtiği yerler var, sınıfta kaldığı yerler var!

Yani, Aydın Ovası'ndaki pamuğu konfeksiyona, bornoza Denizli dönüştürüyor! Niye Aydın dönüştürmüyor?

İşte, Söke'de bir fabrika kuruldu: SÖKTAŞ! İplik fabrikası, o kadar! Başka var mı burada? İplik fabrikası… Var mı?

Yeni yeni… İşte burada… Organize Sanayi biliyorsunuz… Bitti ve epey… Mermer… Şu… Bu… 40 tane mermer fabrikası var! Biliyor musunuz?

Musa İlhan: Denizli'de?

Recep Yazıcıoğlu: Traverten cenneti Denizli! Şimdi, ikinci sırada mermer yer alıyor! Adamlarda dur-durak yok ya!

Nüfusumuz… Toplam nüfus aynı, aşağı-yukarı… Ama tabii, Denizli'nin belki de bir avantajı da şu: Tek merkezli bir yer. Burası (Aydın), çok merkezli bir yer. Nazilli, Söke, Aydın, Kuşadası… Yani, hepsi birbiriyle…

Musa İlhan: Rekabet halinde…

Recep Yazıcıoğlu: Yani, şey halinde… O, belki avantaj mıdır, dezavantaj mıdır? Tabii onu bilmem ama Aydın, maalesef Denizli ile İzmir arasında sıkışmış kalmış… Yani, kendisine gelmesi lazım. Aydın, buradaki yarattığı ürünü… Yani, bu topraktan elde edilen ürünü, katma değere dönüştürmesi lazım.

Yani, bu böyle olmaz ki! Beklemekle olmaz ki! Devlet ne yapar? Devlet, bina yapar! Bina, gelir sağlamaz ki! Ölü yatırımdır bina! Zaten***, "Bol para ya binaya, ya zinaya gider"*** denir. Yani bir şeye yaramaz yani. Onun için üretim! İşte, müteşebbis insan!

Rahatsız! Müteşebbis! Üreten! Hakikaten dinamik bir yani…

Ben şimdi Denizli'nin propagandasını yapıyorum gibi oluyor da aynı zamanda teşvik ve tahrik etmek için… Yani, bir anlamda… Biraz kendimize gelelim! Çünkü Denizli'de de aynı devlet var, Aydın'da da aynı devlet var! Bu Denizli, niye bu noktaya geldi canım? 1000 tane fabrika nasıl kurdu canım?! Allah Allah!

Gaziantep, 1000 tane fabrika(yı) nasıl kurdu? Gaziantep, Allah'ın dağı üzerinde! Kayaların üzerinde biliyorsunuz! Kaya! Toprak yok! Tarım yok! Kayaların üzerinde kurulmuş… Gaziantep!

Musa İlhan: Efendim, daha önce… Denizli'deki siyasilerin bu konuda, önderlik anlamında, rehberlik anlamında… Rolü olmuş mudur acaba?

Recep Yazıcıoğlu: Denizli'deki önderlik… Bu Babadağ'daki başlayan tekstildir. 2 bin yıl önceki geleneğin bugünkü devamıdır. Ve bunlar işte ikinci nesil, üçüncü nesil… Önce bunlar, el tezgâhlarıyla biliyorsunuz… Ellerinin altındaki tezgâhlar… Sonra fabrikaya dönüştüler… Şimdi de ihracatı yapıyorlar…

Üçüncü nesil… En iyi şekilde donanmış, yetişmiş ve dünyayı bilen, tanıyan insanlar… Her gün Amerika'ya giderler. Çok sık Avrupa'ya giderler.

Dedim ya? Yüzde 25, yüzde 30 bornoz ve havluyu Denizli karşılıyor. Ben, Denizli'yi böyle bilmiyordum, bu kadar… Ama tarımda… İnşallah, organik tarıma geçeceğiz…

Tabii Aydın da geçecek. Bu termal sularla! Bu havalimanlarından kargo uçakları… Bir kalkacak, biri inecek!

Musa İlhan: İnşallah efendim.

Recep Yazıcıoğlu: Sebze götürecek, meyve götürecek! Organik tarım ürünü götürecek!

Hayvancılık…

Bakın, bugün burada, Söke'de… Kayahan… SÖKTAŞ'ın sahibi, güzel bir hayvancılık tesisi yaptı. Açık besi… Ve Aydın şimdi mısır ekiyor… Mısır çok iyi! Mısırda Aydın, Denizli'den daha iyi. Mısırı

üreteceksin, silaj haline getirip hayvana yedireceksin, süt ve et elde edeceksin, katma değer yaratıp para kazanacaksın!

Yani, mesai vermeden, emek sarf etmeden gelişme-kalkınma olmaz! Netice-i kelam bu yani! Fazla konuşmanın ne anlamı var ki? Olay bu!

YENİ KAMUYÖNETİMİ REFORMU

Musa İlhan: Sayın Valim, çok güzel söylediniz. Yine vatandaşlarımızın, bizi izleyen izleyicilerimizin iyi niyetleri var, soruları var. Ben hemen onları da aktarmış olayım…

- Bir izleyici, ***“Şu an hükümetin hazırlamış olduğu yeni kamu yönetimi reformu yasa tasarısı, Sayın Valimin görüşleri ile bağdaşıyor mu? Ve il özel idareleri, bu tasarıyla yerel yönetimde kendilerine yüklenecek yükün altından kalkabilecek mi?”*** diyor.

- Başka bir izleyici, ***“Sayın Valim, hoş geldiniz. Savaş programlarını bıraktık, sizi izliyoruz. İçişleri Bakanı, valileri halk seçsin diyor. Haydi, buyrun!”***

- Germencik’ten biz izleyici, ***“Sayın Valim, Aydın’ı terk ettiğinize gerçekten üzüldüm, ağladım. Fakat şimdi gelişinizi görünce, televizyonda, dünyalar benim oldu. Fakat Aydın’ın büyük bir şansı var. Hizmet sever birisisiniz. Başarılar diler, saygılar sunuyorum.”*** diyor.

İzleyicimiz savaş programlarını bırakmış, sizi izliyor efendim. Buyrun, ne dersiniz? (Gülüyor…)

Recep Yazıcıoğlu: Savaştan bıktık tabi… (Gülüyor.) Mesajı gönderen izleyici, İl Özel İdaremizde il encümen üyesiydi… Özel idareler neler yapabilir, neler yapamaz bunu sahada özel idareler

göstermiştir. Şimdi şöyle diyelim… Genel idare… Yani, merkezi idare, bu işleri çok iyi yaptı da, Türkiye'yi çok iyi noktaya getirdiyse, o zaman bu sistemi hiç kurcalamayalım. O zaman demek ki, durum, vaziyetimiz iyidir, merkezden yönetim iyidir. Ama diyoruz ki; ***"50 yıldır merkezden yönetiliyoruz. Ülkenin altyapısı ortada… Üstyapısı ortada… Milli gelir ortada!"***

Biraz da yerinden yönetilelim! Halkı bu sisteme ortak edelim, bakalım! Halkı sisteme ortak ettiğimiz zaman, halkın potansiyel gücü de harekete geçecektir. Halkın potansiyel gücünü harekete geçiremeyen sistemler, modeller başarısız olur. Antidemokratik olur! Hep iş oraya gelip dayanıyor. Bir de bunu deneyelim!

İşte… Murat Belge'nin sözünü bir daha tekrar edelim… Çok güzel bir sözdür. Diyor ki; ***"Devlet, halkına bir şeyi başarma veya başarmama fırsat ve imkânını hiç tanımadı. Her şeyi kendine mal etti. Ama başarısızlığı hiç kendinden bilmedi. Cahil-yobaz halktan bildi."***

Bu seçkinci bir anlayıştır. Seçkinci bir anlayışla toplumlar bir yere gelseydi… Biliyorsunuz, bizde darbeler olduğu zaman, hep ***"teknokratlar hükümeti"*** kurulur! ***"Bilge adamlar!"*** Netice ortadadır! Biz darbeler de yaptık… Teknokratlar da geldi… Şimdi üst kurullar kuruldu biliyorsunuz. Siyasetçiden yetkiler alındı, teknisyenlere verildi! Peki, bunlar kime karşı sorumlu olacak?

BAŞKANLIK SİSTEMİ

Recep Yazıcıoğlu: Biz(im) siyaseti yeniden dizayn etmemiz lazım. Başkanlık sistemini tartışmamız lazım. Politikacı bakan yerine, teknisyen bakanı tartışmamız lazım. Ve yerelleşmeyi… Yerel meclisleri, yerel politikacıları…

Ben, yerel meclisleri ve yerel politikacıları savunuyorum. Yerel politikacı; hem yetkili, hem sorumlu! Aldığı kararın altına imza eden… Bir de bunu deneyelim bakalım! 1930'lu yıllarda kamu harcamalarının yüzde 20'sini özel idare yapardı. Şimdi yüzde 1'ini yapıyor…

Musa İlhan: Sayın Valim, teşekkür ediyorum. Gerçekten halkımız sorularıyla çok büyük katkıda bulunuyorlar. Emekli Milli Eğitim Şube Müdürümüz, ***"Sayın Valimiz, gerek bürokrat, gerekse siyasetçi portrelerini çok iyi tanımlıyorsunuz. Bürokrat kesimi, kendilerinin görev yaptığı illerde çalışma tempolarına uyum sağlayarak tarifi imkânsız başarılar elde ediliyor. Ancak kendilerinin tanımladığı siyasetçi portrelerinin seçildiği makamlara oturduktan sonra kimlik değişiyor. Onun için siyasetçilerde bu başarıyı elde etmek mümkün görünmüyor"*** diyor.

- Söke'den bir izleyici, ***"Siz, harbi, cesaretli bir insansınız. Aynı zamanda yeterince Türkiye'nin halini biliyorsunuz. Neden politikaya atılmıyorsunuz? Konuştuklarınızı gerçekleştirmiyorsunuz?"*** diyor. Herhalde programımızın tamamını izleme imkânı olmadı. Ben, buradan yine değerli hemşerilerime hatırlatmak istiyorum. Programımız saat 21:30'dan beri devam ediyor. En az bir yarım saat daha devam edecek. Sayın Valimiz konuğumuz. Sağ olsunlar, Bizleri aydınlatıyorlar.

Sayın Valim, belki sizi hiç dinlendirmedik ama gerçekten demin bahsetmiş olduğunuz değişim… Yani, önce kişilerde değişim, kafalarda değişim… Kişinin kendini tanıması, ülkeyi iyi tanıması,

dünyayı iyi tanıması… Takdir edersiniz ki efendim dünyamız küçüldü. Artık eskisi gibi muamma olan şeyler yok. Her şey, herkesin önünde cereyan ediyor. Ülkede, öncelikle siyasetçiler, idareciler, bürokratlar kendilerini bir değiştirmeli. Şöyle bir silkinmeliler efendim. Yani, biz neyiz? Ne yaptık bugüne kadar? Nerelerde hatalar yaptık? Demin daha önce görev yapan bir takım isimlerden, yani liderlerden bahsettiniz. Tabii bunları söylerken, kitabın tam orta yerinden söylüyorsunuz Sayın Valim, halkımızın da hoşuna gidiyor doğrusu… Kendilerine bir yerde tercüman oluyorsunuz diye düşünüyorum. Başta siyasetçiler olmak üzere, en alt birime kadar herkes kendini değiştirirse ve yeni bir yapılanma, yeni bir heyecan olursa… Siyasilerimiz de… Ben birkaç defa gittiğimde gördüm… Son dönemde gerçekten bir heyecan var. Bir hizmet heyecanını gördük. İnşallah böyle devam ederler, bozulmazlar. Böyle bir ülke… İnsanları birlik ve beraberlik içinde, siyasetçisi, bürokratı, esnafı, memuru, işçisi, öğretmeni… Velhasıl her kesim… Birbirine güvenen… Halk da birbirine güvenecek… İdareci idare edilene, idare edilen idare edene güvenecek… Böyle bir Türkiye'yi özlüyoruz değil mi Sayın Valim? Başarı buradan gelmez mi efendim?

İYİ NİYET VE SİSTEM

Recep Yazıcıoğlu: Şimdi… Denir ki; ***"İyi niyet, yüzde 15; sistem, yüzde 85"*** denir. Şimdi Türkiye'yi yönetenlerin iyi niyetli olmadığını hiç kimse söyleyemez. Ama iyi niyetin sistem içindeki ağırlığı, yüzde 15… Organizasyon, sistem kurma, taşları yerine oturtma, yüzde 85! Türkiye, bunu yapmak zorundadır! Yani, yönetici değiştirerek Türkiye, sonuç alamadı. Demek ki, yöneticinin etkinliği yüzde 15'tir! O zaman sisteme olayı getirmek lazım. Ve halkımızın da dikkatlerinin bu yönde, sistem değişikliğini istemesi, talep etmesi ve dayatması gerekir. Bu, benim işim değildir; bu yönetenlerin işidir derse, o zaman böyle bir talep olmadığı için yönetenler de bu konuda duyarlı olmaz! Çünkü yönetenler halka bakıyor. Halk ne istiyorsa… Mesela, (halk) il istiyor, (yönetenler) il yapıyor. İlçe istiyor, ilçe yapıyor. Taban fiyat diyor, taban fiyat veriyor. Sonra da iki taraf da kaybediyor!

Musa İlhan: Nerden veriyor efendim?

Recep Yazıcıoğlu: İşte, iç borçtan[21]…

-SON-

[21] *Söyleşisin kısa bir bölümüne ulaşılamamıştır. Anlayışınız için teşekkür ederim. Muhammet Negiz.

MUHAMMET NEGİZ

Yolu Uludağ Üniversitesi, Saint Petersburg Devlet Üniversitesi(Rusya), Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Erzincan Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi ve Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nden geçen araştırmacı, "***Tatmin eden övgü ve sövgü sizin olsun, idrâk veren bilgi bize yeter***." şiarının peşindedir…

